

Dzięk

12 stron
Rok VII

Pomorski

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA - GAZETA MORSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA - DZIEŃ CIECHOCIŃSKI**

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Bydgoska 56. — Telefony redakcyjne: 10-91 ogólny (czynny w dzień i w nocy), 10-92 sekretarz redakcji, 10-93 redaktor naczelny. Telefony administracyjne: 10-94 biuro administracji, 10-95 kierownik administracji, 17-48 filja miejska administracji, 17-49 filja administracji. Królowej Jadwigi nr. 12/14, wejście od ul. Małe Garbary nr. 2. — Konto czekowe P. K. O. 160-315.

Nie zwlekać!

(m.) Nowa ordynacja wyborcza do Senatu zmieniła gruntownie t. zw. technikę przygotowań do głosowania. Ułożenie spisu wyborców wymaga obecnie zupełnie odrębnej procedury.

Z urzędu bowiem zostają wciągnięci do spisów ci obywatele, którzy mają prawo wybierania do Senatu z tego tytułu, że już posiadli uprzednio zaufanie współobywateli, a więc zostali wybrani już jako członkowie rad wojewódzkich, powiatowych, gminnych i miejskich, dalej ci, którzy piastują stanowiska we władzach samorządu gospodarczego, a więc radcowie izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych, przewodniczący zarządów cechów, przewodniczący zarządów kół miejscowych stowarzyszeń wyższej użyteczności, wreszcie przewodniczący tych pracowniczych organizacji zawodowych, które liczą co najmniej 1000 członków.

Ci wszyscy z urzędu zostają wciągnięci do spisów wyborczych.

Ale jest i druga kategoria wyborców — i to bardzo liczna — którzy zostają umieszczeni w tych spisach, gdy się sami zgłoszą i udowodnią swe prawo wybierania i głosowania.

Są to obywatele, mający prawo z tytułu zasługi osobistej, lub z tytułu wykształcenia. Są to ludzie odznaczeni orderami (Virtuti Militari, Krzyżem lub Medalem Niepodległości, Krzyżem Walecznych, Polonia Restituta, Krzyżem Zasługi) — jakoteż ci, którzy ukończyli szkołę wyższą lub zawodową stopnia licealnego, liceum pedagogiczne albo szkołę podchorążych i t. p.

Zestawienie takich spisów dokonuje się właśnie po raz pierwszy w całym kraju.

Ze strony obywatela czynności są tu bardzo niewielkie i bardzo proste. Miejsca, w których przyjmuje się zgłoszenia, są wszędzie opublikowane. Chodzi o to, aby obywatel, idąc rano do zajęcia lub wracając po pracy do domu, zaszedł do wyznaczonego lokalu i zgłosił się jako uprawniony do wybierania. Wystarczy, jeśli przedstawi legitymację swego odznaczenia, świadectwo szkolne lub inne konieczne dokumenty.

Chodzi jednak pozatem i o to, aby ten obowiązek obywatelski spełnić. Termin zgłoszeń kończy się bowiem już 25 b. m. a im prędzej obywatel zgłosi się, tem pewniejszy być może, że zabierze mu to niewiele czasu, bo uniknie w ostatnich dniach wystawiania w „ogonku” i czekania na „kolejkę”.

A że ta czynność należy do zasadniczych obowiązków obywatelskich — czyż trzeba dopiero podkreślać?

Wszyscy zatem, którzy chcą, aby przysłała nasza izba senacka składała się z osobistości, godnie ich reprezentujących — muszą już w najbliższych dniach bez „dojutrkowania”, zgłosić się tam, gdzie sporządzane są spisy wyborców.

Przeoczenie terminu pozbawia bowiem obywatela jednego z najbardziej zasadniczych jego praw publicznych. A do tego żaden uświadomiony obywatel chyba nie zechce dopuścić.

Przygotowania do wyborów w pełnym toku

Zarządzenie w sprawie spisów wyborców do Sejmu i Senatu

Warszawa, 17. 7. (PAT). Biuro Generalnego Komisarza wyborczego mieści się w gmachu Prezydium Rady Ministrów. Wre tam gorączkowa praca przygotowawcza do wyborów. Obecnie oczekiwać należy powołania przez p. Ministra spraw wewn. okręgowych komisarzy wyborczych. Czynność ta ma być dokonana do dnia 25 bm.

Generalny komisarz wyborczy powołał już przewodniczących okręgowych komisji wyborczych oraz ich zastępców. W najbliższym czasie wojewodowie zarządzą wybory do zgromadzeń okręgowych, które jak wiadomo powołane są do ustalania listy kandydatów na posłów.

Podział Pomorza na okręgi wyborcze

Toruń — Bydgoszcz — Grudziądz — Chojnice — Gdynia

(o) Warszawa, 17. 7. (tel. wł.). Na podstawie art. 14 ordynacji wyborczej do Sejmu generalny komisarz wyborczy powołał przewodniczących okręgowych komisji wyborczych oraz ich zastępców w następujących miastach Pomorza:

W TORUNIU (okręg nr. 101) przewodniczącym kom. wyb. mianowano prezesa Sądu Okręgowego p. Rudolfa Radłowskiego, zastępcą wiceprez. S. O. p. Tadeusza Szurlewicza.

W BYDGOSZCZY (Okręg nr. 100) przewodniczącym mianowano prezesa S. O. p. Leona Plejewskiego, zastępcą — wiceprezesa S. O. p. Stefana Bielickiego.

W GRUDZIĄDZU (Okręg nr. 102) przewodniczącym mianowano sędziego Okręgowego p. Leona Raszeję, zastępcą — sędziego Okr. p. Jerzego Leona Rylskiego.

W CHOJNICACH (Okręg nr. 103) przewodniczącym komisji wyb. został prezes S. O. p. Eugenjusz Halski, zastępcą wiceprezes S. O. p. Zygmunt Szaliński.

W GDYNI (Okręg nr. 104) przewodniczącym mianowano prezesa S. O. p. Józefa Parczewskiego, zastępcą sędziego grodzkiego p. Jana Konwińskiego.

Zarządzenie p. Wojewody Pomorskiego o wyborach do zgromadzeń okręgowych

W dn. 17 bm. p. Wojewoda Pomorski wydał zarządzenie o wyborach delegatów do okręgowych zgromadzeń wyborczych w okręgach nr. nr. 101, 102, 103 i 104. Zarządzenie to oznacza organy, mające dokonać wyboru delegatów, terminy zebrań każdego z tych organów oraz liczby delegatów, przypadających na każdy organ dokonywujący wyboru.

Okręg 101 (Toruń) obejmuje powia-

ty: toruński miejski, toruński, chełmiński i wąbrzeski. Okręg 102 (Grudziądz) obejmuje powiaty: grudziądzki miejski, grudziądzki, brodnicki, lubawski i działdowski. Okręg 103 (Chojnice) obejmuje powiaty: chojnicki, sępoleński, tucholski, świecki, starogardzki i tczewski. Okręg 104 (Gdynia) obejmuje powiaty: gdyński miejski, morski, kartuski i kościerski.

Budowa nowych polskich okrętów wojennych rozpoczęta

Uroczystość założenia pierwszego nitu jednego z dwóch zamówionych w Anglii kontrtorpedowców

Londyn, 17. 7. (Pat). W jednej z najstarszych stoczní angielskich St. White w Coves na wyspie White odbyła się dziś uroczystość założenia pierwszego nitu jednego z dwóch kontrtorpedowców, jakie Polska marynarka wojenna buduje w stoczni w St. White. Pierwszy nit założył ambasador Rzplitej Raczyński, który przybył specjalnie na tę uroczystość.

Obecnie budowany kontrtorpedowiec będzie 1800-nym z kolei okrętem, budowanym przez stoczníę St. White, która istnieje od połowy 17-go stulecia. Podczas dzisiejszej uroczystości obecny był lord Hampshire i lord Mottistone, sprawujący funkcje namiestnika królewskiego w tej części Anglii. Admiralicję brytyjską reprezentował komandor Sanders.

Lord Mottistone, witając w imieniu rządu brytyjskiego ambasadora Raczyńskiego, wyraził zadowolenie i wdzięczność Wielkiej Brytanji za zamówienie, udzielone przez Polskę. Ambasador Raczyński w odpowiedzi, dziękując za powitalne słowa, podkreślił, że Polska zamówiła dwa kontrtorpedowce w kraju, posiadającym najwspanialszą flotę wojenną na świecie. Po uroczystości odbyło się przyjęcie. Zaznaczyć należy, że część materiałów i sprzętu, potrzebnych do budowy i wyposażenia kontrtorpedowców, wykonana będzie w Polsce.

Szeregi niedobitków topnieją coraz bardziej Trzej czelowi enpeerowcy opuścili partję

(o) Warszawa, 17. 7. (Tel. wł.). Trzej przywódcy N. P. R. b. posłowie Chądzyński i Jankowski oraz b. senator Popławski wystąpili z partji, motywując ten krok tem, że nie mogą się zgodzić z polityką, prezesa N. P. R. Popiela.

Warszawa, 17. 7. (PAT). W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ukazał się okólnik p. Ministra spraw wewn. z dnia 11 bm. do pp. wojewodów, komisarzy rządu na m. stoł. Warszawę, starostów powiatowych grodzkich, starosty morskiego, komisarzy rządu w Gdyni oraz dyrektorów policji na obszarze województwa śląskiego, zawierający instrukcje dla sporządzania spisu wyborców do Sejmu. W tym samym Dzienniku Urzędowym ukazał się okólnik p. Ministra Spraw Wewn., zawierający instrukcję o sporządzaniu spisów wyborców do Senatu.

Instrukcja ta wymienia osoby, mające prawo wyboru do Senatu, mówi o zaprowadzeniu spisów wyborców, podaje wskazówki techniczne oraz wspomina o obwodach wyborczych. Należy przypomnieć, że obywatele mający prawo głosowania do Senatu z tytułu zasługi osobistej i z tytułu wykształcenia winni się zgłosić najpóźniej do dn. 25 bm. z dokumentami, stwierdzającymi ich uprawnienie do głosowania do Senatu do biur wpisu wyborców do Senatu według miejsc swojego zamieszkania. Obywatele, posiadający prawo wyboru do Senatu z tytułu zaufania obywateli będą wciągnięni do spisu z urzędu.

Lot z Europy do Ameryki ponad biegunem północnym Smiałe przedsięwzięcie lotników rosyjskich

Moskwa, 17. 7. (PAT). W najbliższym czasie odbędzie się lot z Moskwy do San Francisco ponad biegunem północnym na jednomotorowym samolocie. Lecieć ma słynny lotnik Zygmunt Lewoniewski z lotnikiem Bajdukowem i mechanikiem Lewczenko.

Rząd Stanów Zjednoczonych wyraził już swą zgodę na lot i lądowanie na terytorjum Ameryki. Zgoda rządu Wielkiej Brytanji na przelot nad Kanadą oczekiwana jest w najbliższych dniach.

Kleska żywiołowa w Chinach przybrała zastraszające rozmiary Miljon ludzi bez dachu nad głową

Szanghaj, 17. 7. (Pat). Liczba osób w zachodniej części prowincji Szantung, pozbawionych dachu nad głową wskutek powodzi, spowodowanej przez wylew Żółtej rzeki wynosi około jednego miliona.

Pekin, 17. 7. (Pat). Poziom wody na Żółtej rzece w południowej części powincji Hopei poczęła opadać, lecz sytuacja w zachodniej części prowincji Szantung pozostaje nadal poważna. Straty materialne są obliczane na przeszło 40 milionów franków.

Dziś na str. 10-tej i 11-tej
pełna tabela wygranych
1-go i 2-go dnia ciągnięcia
Loterji

Rząd francuski uchwalił dekrety oszczędnościowe

Oszczędności wynosić będą około 11 miliardów franków

Paryż, 17. 7. (PAT). Wczoraj o g. 2 w nocny Laval odczytał przedstawicielom prasy komunikat rządowy, wyliczający i wyjaśniający uchwalone przez radę ministrów zarządzenia, mające na celu odbudowę finansową kraju. Ogółem uchwalono 28 dekretów. 20 dotyczy zarządzeń oszczędnościowych, 8 dekretów ma na celu ożywienie życia gospodarczego.

Dzięki uchwałom rządu będą zrealizowane oszczędności, sięgające 10 miliardów 959 milionów franków.

Paryż, 17. 7. (PAT). Dziś w południowym „Journal Officiel” ukazał się tekst dekretów, uchwalonych wczoraj przez radę ministrów na podstawie ustawy o pełnomocnictwach, a obejmujących całość zarządzeń finansowych. Oszczędności, których realizację przewidują powyższe dekrety wynoszą 10 miliardów 959 milionów franków.

Suma tych oszczędności, przeprowadzona w samym budżecie państwowym wynosi 7.063 milionów franków. Do tego dochodzą oszczędności w budżecie kasy amortyzacyjnej w wysokości 195 milionów franków, oszczędności w wydatkach departamentów i gmin w wysokości 1.385 milionów franków.

Dalej poprzędno uchwalone oszczędności w dziedzinie kolejnictwa 1.250 milionów franków, jak również oszczędności uchwalone na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów także w dziale kolei w wysokości 1.066 milionów franków. Powyższe zarządzenia finansowe dzielą się na 3 zasadnicze grupy.

Pierwsze obejmują obniżenie wszelkich wydatków państwowych. Dział ten zawiera 10 proc. niżkę uposażeń funk-

cyjnarzuszów państwowych, emerytur i rent. W stosunku do uposażeń urzędniczych zastosowano zasadę trzech szczebli. Niżka uposażeń nie obejmuje uszkodzenia na wypadek bezrobocia.

Rozporządzenia, dotyczące obniżenia wydatków państwa obejmują również 10 proc. niżkę dochodów posiadanych kuponów od rent. Do tej pierwszej grupy należy również zaliczyć dekrety, mające na celu zmniejszenie ciężarów budżetów departamentalnych i gmin jak

również dekrety, zmierzające do wydawniejszej eksploatacji kolei żelaznych.

Druga grupa dekretów, przewidująca szereg nowych ciężarów podatkowych wprowadza przede wszystkim nowy specjalny podatek od dochodów, przekraczających 80.000 franków rocznie w wysokości 50 proc. jak również podwyżkę wojennego. Do tego należy jeszcze dodać podwyższenie podatku od papierów war- 25 proc. podatku od zysków z przemysłu tościowych na okaziciela z 17 na 24 proc.

Polskie łodzie podwodne w Tallinie

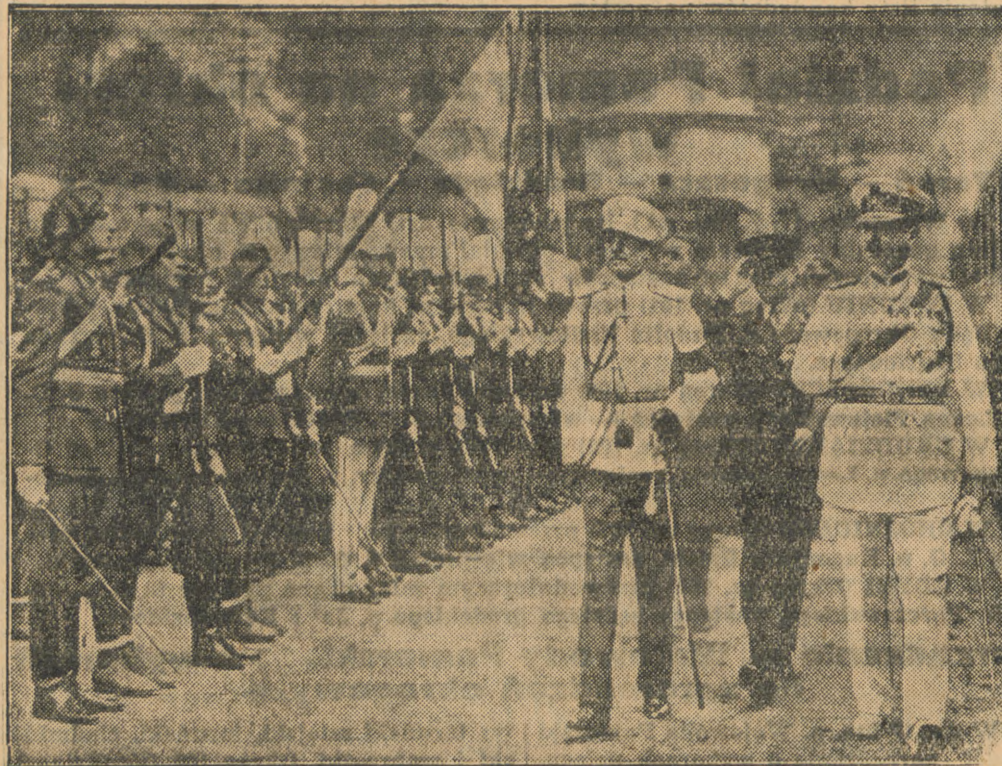
Tallin, 17. 7. (PAT). Dziś o godz. 8 rano przybyły do Tallina z wizytą trzy łodzie podwodne: „Żbik”, „Ryś” i „Wilk” pod dowództwem komandora Pławskiego. Przybycia marynarki polskiej oczekiwali w porcie przedstawiciele poselstwa polskiego, polski attache wojskowy ppłk. Liebig oraz oficer łącznikowy estońskiej marynarki wojskowej Linneberg.

Przed południem oficerowie polscy złożyli wizyty posłowi R. P. Przesmyckiemu, ministrowi spraw zagranicznych Seljamaa, dowódcy floty, nacelnemu wodzowi armji estońskiej gen. Laidonrowi, ministrowi wojny, szefowi sztabu

oraz komendantowi garnizonu tallińskiego. Oficerowie marynarki polskiej wpiśnięli się następnie do księgi audjencyjnej w rezydencji prezydenta państwa.

O godz. 13 odbyło się uroczyste złożenie wieńca na cmentarzu bohaterów walk o niepodległość Estonji. W uroczystości wzięła udział załoga dyonu łodzi podwodnych. O godz. 2 popołudniu poseł R. P. Przesmycki podejmował oficerów polskich oraz wyższych przedstawicieli armji i floty estońskiej śniadaniem. Wieczorem oficerowie polscy zaproszeni zostali na obiad do ministra wojny.

Polityczna wizyta w Sinaia

W Sinaia, letniej rezydencji króla rumuńskiego, odbyło się spotkanie ks. Pawła, regenta jugosłowiańskiego z królem Karolem rumuńskim. Na prawo król Karol, obok ks. Paweł, za nimi rumuński następca tronu ks. Michał.

GASNĄCEMU ŚWIATU...

„Cnota z potrzeby”

Różne zarządy partyjne postanowiły powstrzymać się od udziału w wyborach. Podkreślmy to z całą dobitnością: uchwały takie zapadły wśród matadorów partyjnych, którym wciąż jeszcze się zdaje, że mogą sobie pozwolić na przemawianie w imieniu ludu, narodu, pewnych klas lub interesów, dawać jakieś zlecenia szerokim rzeszom społeczeństwa. Zebrały się więc kolejno „centrale” tych partyj — od endeków poprzez chadeków, lub znów od NPR Popiela do socjalistów włącznie — i uchwaliły: bojkotować wybory, nie stawiać kandydatów, nie głosować.

W tej całej „akcji” trzeba rozróżnić dwie rzeczy: co innego bowiem znaczy postanowienie niekandydowania — a co innego zgola namawianie, aby wyborca nie szedł do urny. Ponieważ decyzja większości przywódców partyjnych, aby wogóle nie zgłaszać swych kandydatów, jest wynikiem trafnego zrozumienia, że społeczeństwo ma do prawdy dość tych bonzów i dźwięk ich nazwisk budzi słuszną w szerokich masach ludności zrozumiałą awersję. Skłanianie natomiast tych rzesz do niegłosowania jest czemś, co można skwitować wersemetem biblijnym: „Głos wasz będzie jako cymbał brzmiący, jako miedź brząkająca...”

Decyzje zatem tych partyj do bojkotu wyborów są tem, co popularnie zwie się „cnotą z potrzeby”. Pp. Stroński i Rybarski, Niedziałkowski i Żuławski, Rataj i Mikołajczyk, Korfianty i Tempka chcą zachować cnotę, bogobojnie zasyść się w piólesze domowe, nie dlatego, jakoby ich dusza nie rwała się do rajy mandatów i djet, ale

z konieczności, z tej samowiedzy, że szeroki ogół, że masy wyborcze już dawno wyemancypowały się z pod ich wpływu, że pójdzie w lud zakończyć musiały się bardzo dla nich żałośnie... Ich własnymi partjami wtrząsają paroksyzmy rozłamowe, powstało bez liku frakcyjek i sensacyjnych nowotworów, p. Trampezyński z przerażeniem spoglądał na coraz to nowe odłamy od pnia endeckiego. Zlepek partyj, tworzących podczas ostatniej kadencji ludowy klub parlamentarny, rozlatywał się w oczach; z chadecji odpyskiwały wciąż różne organizacje, tak, iż ostatecznie chadeccka reprezentacja w ostatnim Sejmie stopniała o przeszło 50 proc., a socjaliści z chwila, gdy chcieli okazać, że mają za sobą robotnika i dla zaprotegowania przeciw nowej ordynacji wyborczej postanowili urządzić „strajk generalny” i wyjść „na ulice” — dowiedli tylko, że obrają się w próżni i naprawdę w warstwach robotniczych rozporządzają tak znikomym zasięgiem, iż jako siła polityczna wogóle nie wchodzi w rachubę.

Tak wygląda u nas naprawdę sytuacja „góry” partyjnej — i tem tylko tłumaczy się decyzja stronnictw opozycyjnych, aby wybory „bojkotować”. Łapanie bowiem ryb... przed niewodem jest rzeczą niemożliwą — łapanie wyborców w nawędkę partyjne stało się u nas też zupełnie niemożliwe.

Wiedzą o tem doskonale matadorzy partyjności i wysnuli tylko z tego logiczne konsekwencje.

Na plaży, w sporcie, czy podróży Eukutol skutecznie służy.

Nowe władze Aeroklubu Pomorskiego

W projekcie pracy Aeroklubu budowa własnego hangaru w Toruniu

Wczoraj w gmachu Inspektoratu Armji w Toruniu odbyło się walne zebranie Aeroklubu Pomorskiego pod przewodnictwem inspektora armji, p. generała Norwid-Neugebauera. Po zagajeniu przez przewodniczącego dokonano uzupełniających wyborów do zarządu. Prezesem wybrano p. generała dywizji Norwid-Neugebauera, wiceprezesem wicedyr. Dyrekcji Kolejowej Gtler-Gertlera. Pozatem do zarządu weszli inż. Smoliński, nacelnik wydziału w dyrekcji kolej. ppłk. Klementowski, starosta Skórewicz, inż. Dziewulski.

Członkami komisji rewizyjnej wybrano: naczelnika Urzędu Wojew. Szczepańskiego jako przewodniczącego, dr. Łukowicza, por. pilota Stableskiego, wiceprezydenta Bałę i podkomisarza Policji Państw. Weca. Następnie zebrani omawiali program prac Aeroklubu Pomorskiego w roku bieżącym, a w szczególności pobudowanie hangaru dla Aeroklubu Pomorskiego w Toruniu oraz sprawę przyznania przez Ministerstwo Komunikacji dla Aeroklubu Pomorskiego jednego samolotu RWD 8 i jednego samolotu Henriot 28.

Oskarżony o zdradę główna działacz polski w Niemczech

uwolniony od winy i kary

Wrocław, 17. 7. (PAT). Dziś odbył się przed śląskim sądem krajowym we Wrocławiu proces przeciwko Franciszkowi Trąbalskiemu, oskarżonemu o zdradę główną. — Trąbalski, który jest znanym działaczem mniejszości polskiej na Śląsku Opolskim miał rzekomo na zebraniu centralnego Związku Polaków w Zabrzu odczytywać ulotki o treści antypaństwowej.

Trybunał w czasie rozprawy starał się imputować oskarżonemu, że działał wraz z innymi członkami centralnego Związku Polaków z ramienia zakazanej obecnie socjalistycznej partii niemieckiej. Trąbalski w przekonujący sposób odpierał te zarzuty, twierdząc, że jest polskim socjalistą, co nie jest równoznaczne z wprowadzeniem obecnie w Niemczech pojęciem marksisty i że z socjalistyczną partją niemiecką nigdy nie miał żadnego kontaktu. Po doskonałej obronie oskarżonego trybunał uwolnił Trąbalskiego od winy i kary.

Lot szybowcowy z żaglami na wysokości blisko 2 tys. metrów

Warszawa, 17. 7. (Pat). Z lotniska w Bezmiechowej wystartowali równocześnie trzy piloci Zbigniew Zabski, Bolesław Baranowski i Piotr Mynarski na trzech różnych szybowcach. Na czele frontu burzowego dokonali oni przelotu żaglowego, którego odległość wynosiła od 100 do 120 km w kierunku wschodnim. Lot odbywał się na wysokości 1600 do 1900 m.

Pilot Zabski lądował koło Stryja, Baranowski koło Mikołajowa a Mynarski koło Gródka Jagiellońskiego. Lądowanie odbyło się bez szwanku. Lot ten pierwszym w Polsce wypadkiem jednoczesnego przelotu żaglowego trzech szybowców na czele jednego frontu burzowego.

Sensacyjna przegrana piłkarzy wiedeńskich w Warszawie

Warszawa, 17. 7. (Pat). Dziś rozegrany został w Warszawie wobec 4000 widzów mecz pomiędzy Legią a czołową drużyną wiedeńską Wacker. Legja, która wystąpiła w składzie wzmocnionym Martyną, grała doskonale i odniosła sensacyjne zwycięstwo 2:1 (1:0).

Szcześliwym zdobywcą obu bramek był Nowrot. Dla wiedeńczyków jedyny punkt zdobył Heinreiter. Naogół wiedeńczycy zawiedli i grali bardzo dobrze w pierwszej połowie, natomiast po przerwie wyraźnie ustępowali Polakom.

Bestialski napad rabunkowy

W Wólce Mazowieckiej, powiat Rawa Ruska, woj. łwowskiego został dokonany bestialski napad rabunkowy. Do handlarza bydła Kremera wtargnęło w noc pięciu uzbrojonych bandytów, zastrzelili kupca oraz jego brata, zranili jego matkę i siostrę i zrabowali znaczną sumę pieniędzy, przygotowaną na dokonanie zakupów na dzisiejszym targu. Policja prowadzi energiczne dochodzenie. Na miejscu bawi komisja sądowno-śledcza.

Ponowne trzęsienie ziemi na Formozie

Londyn, 17. 7. (Pat). Z Tai - Koku na Formozie donoszą o trzęsieniu ziemi, które nawiedziło miasto Szincziku. Zginęło 35 osób, 108 jest rannych. Liczne domy są poważnie uszkodzone. Komunikacja telefoniczna i telegraficzna uległa przerwie. Ucierpiały również Szinkunam, Byoritsu i Toiko. Jest to czwarte trzęsienie ziemi na Formozie od dn. 21 kwietnia, kiedy w żywiołowej katastrofie utraciło życie przeszło 3200 osób, a około 10 tys. było rannych.

Taihoku, 17. 7. (Pat). Podczas wczorajszego trzęsienia ziemi w Szyn-Cziku na wyspie Formozie według oficjalnych danych zginęło 47 osób. 52 osoby są ciężko ranne a 92 lekko.

Rozdawał banknoty na ulicy

Oslo, stolica Norwegji, była w tych dniach teatrem niezwykłego zdarzenia. Z gmachu pewnego banku wybiegł na ulicę człowiek z pliką banknotów w ręce. Wszystkim napotkanym przechodniom wtykał do ręki po kilka banknotów i biegł dalej. Gdy rozdał już wszystkie pieniądze, rzucił się pod przejeżdżający autobus, którego koła zadały mu śmiertelne obrażenia. Policja stwierdziła, iż samobójcą był kasjer banku, dotknięty nagłym pomieszczeniem zmysłów. Jak uczelwi się jednak mieszkańcy Oslo, stwierdza fakt, iż następnego dnia zgłosili się do banku wszyscy obdarowani przez warjanta i zwrócili do kasy wetknięte im pieniądze. Bank nie stracił ani jednej korony z rozdanej przez kasjera sumy.

Klimat afrykański daje się we znaki armji włoskiej w Erytrei

Londyn, 17. 7. (PAT). Reuter donosi z Adenu: Wskutek niezwykle silnych upałów, jakie panują w Erytrei umiera dziennie 10 do 12 żołnierzy włoskich. Dość znaczna liczba chorych żołnierzy została odesłana z powrotem do Włoch.

Oszuści „odkazali” telefony

Na terenie województwa białostockiego grasowała od dłuższego czasu para oszustów, posługując się fałszywymi legitymacjami, wymuszali od abonentów telefonicznych po 1 zł 20 gr. za rzekome odkazanie słuchawek telefonicznych. Oszukańczą parę zdemaskowano w Grodnie i aresztowano. Są to Bronisław Pietraszkiewicz i Antonina Zdrąkowska z Ignatka pod Białymstokiem.

Jak organizuje się w terenie akcję zbiórkową

na rzecz Funduszu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego

Przewodniczący sekcji finansowej Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego, gen. Roman Górecki udzielił nam następujących wyjaśnień w sprawie zbiórki pieniężnej dla realizacji celów Komitetu:

Wciąż jeszcze jesteśmy wszyscy, jak Polska długa i szeroka, pod wrażeniem zgonu Odnowiciela Państwa i potęgi narodowej — Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zjednoczeni w bólu i głębokiej żalobie odczuliśmy równocześnie przemożną potrzebę oddania należnego hołdu Wielkiemu Zmarłemu, uwieńczenia czemś nieprzemijającym, pamięci, nieśmiertelnych zasług i wielkości odeszłego w zaświaty Wodza Narodu.

By te nasze zamierzenia uchronić przed rozproszeniem, by skoordynować wszelkie poczynania, mające za cel trwałe i widoczne uczczenie pamięci Komendanta powołał Pan Prezydent Rzplitej, pod Swojem osobistym przewodnictwem Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Komunikaty prasowe, które obwieściły ukonstytuowanie się Naczelnego Komitetu, powtórzyły wygłoszone przy tej okazji, w dniu 6 czerwca b. r., przemówienie Pana Prezydenta oraz referat generała Wieniawy-Długoszewskiego, w których zostało sprecyzowane zadanie i wytyczny kierunek prac Naczelnego Komitetu, a tem samem zostało usunięte niebezpieczeństwo, wynikające z mnogości projektów i ich rozstrzelania, — mnogości, pochodzącej z najszlachetniejszych pobudek, mogącej jednak uniemożliwić realizację najważniejszych i godnych Wielkiego Marszałka zamierzeń.

Autorytet Głowy Państwa oraz udział najwyższych Jego dostojników dają rękojmię należytego poprowadzenia prac Naczelnego Komitetu i wyboru oraz urzeczywistnienia najlepszych inicjatyw formy naszego hołdu.

Setki organizacji społecznych, zawodowych i kulturalnych z całej Rzeczypospolitej zgłosiły i wciąż zgłaszają swój akces do prac Naczelnego Komitetu, ofiarując swą pomoc i stawiając do jego dyspozycji swych członków i swe środki organizacyjne.

Ten żywiołowy odruch społeczeństwa sprężył się z przygotowaniem organizacyjnymi do akcji zbiórkowej i został całkowicie uwzględniony przy opracowaniu norm i zasad technicznego wykonania programu przeprowadzenia zbiórki na Fundusz Uczczenia Marszałka Piłsudskiego.

Ujęcie w ramy organizacyjne współudziału społeczeństwa, reprezentowanego przez swe organizacje i stowarzyszenia, pragnę, jako przewodniczący Sekcji Finansowej Naczelnego Komitetu, przedstawić w dzisiejszym swem przemówieniu:

Realizacja zamierzeń Naczelnego Komitetu w terenie została oparta wyłącznie na współpracy społeczeństwa.

Wyrazem organizacyjnym tej współpracy jest utworzenie w miastach wojewódzkich Rad Obywatelskich, w składzie około 10 osób, powołanych ze wszystkich warstw społecznych. Rady Obywatelskie łącznie z Wojewódzkimi Delegatami Wydziału Wykonawczego Naczelnego Komitetu, w osobach pp. Wojewodów, będą sprawowały opiekę i nadzór nad całością akcji propagandowej i zbiórkowej na terenie danego województwa oraz będą czuwały, aby żaden wyraz dobrej woli i inicjatywy stowarzyszeń lub poszczególnych obywateli nie został w tej akcji pominięty.

Rady Obywatelskie tworzą swe lokalne organy wykonawcze w postaci Komitetów Wojewódzkich oraz Komitetów Powiatowych, złożony również z przedstawicieli społeczeństwa.

Zorganizowane w ten sposób Komitety Wojewódzkie, będą pracowały z jednej strony — w ścisłym kontakcie z Sekcją Finansową Naczelnego Komitetu, od której otrzymają niezbędne wskazówki w szczegółowo opracowanych instrukcjach oraz wszelkie materiały i pomoce, potrzebne dla wykonania nakreślonego programu prac, z drugiej zaś

strony — będą kierowały pracami Komitetów Powiatowych.

Wykonanie programu prac przez każdy Komitet Wojewódzki i Komitety Powiatowe, sprowadza się zasadniczo do przeprowadzenia zbiórki na Fundusz Uczczenia Pamięci Marszałka przez:

1. zużytkowanie ofiarnej pracy, postawionych do dyspozycji Naczelnego Komitetu lub Komitetów regionalnych — członków organizacji społecznych, którym jako mężom zaufania tych orga-

nizacji będzie powierzona zbiórka indywidualna na listy składek:

2. przez wykorzystanie bądź dla propagandy, bądź dla ułatwienia zbiórki, środków organizacyjnych tych stowarzyszeń i instytucji, które zgłosiły swój akces do prac Naczelnego Komitetu.

Widzimy zatem, iż ujęta w sposób omówiony współpraca społeczeństwa uzyskuje możliwość żywego udziału w realizacji zadań Naczelnego Komitetu — za-

równo w jego wyższych jak i niższych komórkach organizacyjnych.

Składanie ofiar będzie mogło następować — bądź w formie jednorazowych, dobrowolnych składek względnie świadczeń, bądź przez deklarowanie przez organizacje i poszczególne osoby kwot, dających możliwość rozłożenia składek na spłaty miesięczne, dwumiesięczne, a nawet kwartalne.

Wzory 1-szej strony listy składek oraz 1-szej strony formularzy deklaracji zbiorowych, których wielotysięczny nakład w szacie ozdobnej został wykonany przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych, będą umieszczone w piśmiech stołecznych i prowincjonalnych z chwilą rozpoczęcia akcji zbiórkowej:

Przechodząc do treści wskazówek, czy też instrukcji, opracowanych przez Sekcję Finansową N. K., a normujących prace organów wykonawczych, podkreślam zasadnicze, obowiązujące zasady:

- 1) niedopuszczanie do jakiegokolwiek przymusu przy deklarowaniu składek lub składaniu ofiar,
- 2) przyjmowanie najdrobniejszych nawet ofiar,
- 3) możliwość uiszczenia składek w spłatach ratalnych,
- 4) dokonywanie wszelkich wpłat ze składek lub ofiar wyłącznie na jedno konto Naczelnego Komitetu w P. K. O. Nr. 1313, które zostało, ze względu na cel, zwolnione od wszelkich opłat manipulacyjnych.

Unormowana przestrzeganiem tych zasad akcja zbiórkowa będzie miała jednolity przebieg i obowiązuje również te miasta wojewódzkie, jak Warszawa, Kraków i Wilno, którym Naczelny Komitet zezwolił, obok zbiórki ogólnej, na prowadzenie zbiórki odrębnej, uwzględniając trzy, uznane przez Naczelny Komitet cele regionalne, mianowicie: dla Warszawy — wzniesienie pomnika, dla Krakowa — usypanie kopca na Sowińcu i dla Wilna — budowę grobowca.

Kończąc me przemówienie stwierdzam z uczuciem wielkiego zadowolenia, iż już obecnie, więc przed rozpoczęciem akcji zbiórkowej, napływają w wielkiej ilości samorzutne składki i ofiary, co pozwala mieć pewność, iż wola Narodu istotnie stworzy potężny wyraz uczczenia pamięci Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski.

Zgon śp. pułk. Maczyńskiego obrońcy Lwowa z roku 1918

W dniu 15 bm. o godz. 16 zmarł we Lwowie w szpitalu wojskowym po dłuższej chorobie serca w wieku lat 54 śp. pułkownik Czesław Maczyński, dowódca obrony Lwowa z 1918 r. i małopolskich oddziałów armii ochotniczej. Zmarły, uczonej historyk, władający 10 językami, odbył kampanię wojny światowej jako oficer artylerji w armji austriackiej. W listopadzie 1918 r. był komendantem polskich sił zbrojnych walczącym przeciwko Ukraińcom o polskość Lwowa. — Następnie był komendantem miasta i powiatu lwowskiego wraz z oddziałami bojowymi. W roku 1920 został mianowany dowódcą małopolskich oddziałów armji ochotniczej i walczył przeciwko nawałi Budziennego i w bojach, które jak Zadworze i Krasne, stanowią bohaterską kartę polskiego ochotnika w Małopolsce.

Śp. zmarły w pierwszych latach po wojnie był posłem na Sejm i przewodniczącym Kapituły Krzyża Obrony Lwowa i posiadał liczne odznaczenia, m. in. krzyż Virtuti Militari, Krzyż Walecznych 4-krotnie i Krzyż Niepodległości z mieczami.

Ostatnio śp. Brygadjer Maczyński przebywał stale w swym majątku ziemskim Wierzbów w ziemi brzeżańskiej.

Śmierć nestora nauki francuskiej

Zmarł w Paryżu w 103 roku życia profesor Aleksander Gueniot — przewodniczący Francuskiej Akademji Medycznej.

Pan Prezydent Rzplitej podpisuje się w księdze harcerskiej

Po wielkiej defiladzie harcerskiej w Spale Pan Prezydent Rzplitej złożył swój podpis w księdze harcerskiej. Na zdjęciu — Pan Prezydent Rzplitej otrzymuje pióro do podpisu.

Niść serdecznej przyjaźni i współpracy

Oficerowie rezerwy do swych przełożonych i kolegów w służbie czynnej

Dowódca 4 dywizji piechoty, p. gen. Włodzimierz Maxymowicz - Raczyński, otrzymał od grupy oficerów i podchorążych rezerwy z 14 p. p. ozdobnie wykonany adres następującej treści:

„W przekonaniu dobrze spełnionego obowiązku żołnierskiego, my, oficerowie i podchorążowie rezerwy 14 p. p. we Włocławku, meldujemy posłusznie Panu Generalowi odbycie przepisanych dla rezerwy ćwiczeń.

Świętej 4-tej dywizji, Dowódcy Panu Generalowi Włodzimierzowi Maxymowicz - Raczyńskiemu, 14 p. p., bohater-skim bojownikiem w obronie Niepodległości i naszym najbliższym władcem przełożonym, którzy w imię szczytnych haseł Zgasłego Wielkiego Wodza nie szczędzili sił i trudów w pracy nad nami ku chwale Ojczyzny, składamy tą drogą wyrazy najwyższego uznania, przywiązania i hołdu. Zadzierzgnięta w okresie ćwiczeń niść przyjaźni z pułkiem macierzystym jeszcze mocniej zespoliła serca i myśli nasze do stałego i sumiennego spełniania obowiązków względem Ojczyzny.

Cześć Żołnierzowi Polskiemu! (Następuje kilkadziesiąt podpisów oficerów i podchorążych rezerwy).

P. gen. Maxymowicz - Raczyński w odpowiedzi wystosował na ręce podpo-

rucznika rezerwy Kazimierza Sypniewskiego we Włocławku następujące piśmo:

„Za przesłany na moje ręce w imieniu grupy oficerów i podchorążych rezerwy, odbywających ćwiczenia w 14 p. p. adres, serdecznie Panu Porucznikowi i jego kolegom dziękuję.

Adres ten jest dla mnie dowodem rzetelnie spełnionego żołnierskiego obowiązku obustronnie, t. j. i przez oficerów i podchor. rez. i przez 14 p. p. i świadczy o zawiązaniu silnych uczuć kadry rezerwowej z kadrami zawodową, oraz o zadzierzgnięciu silnych węzłów koleżeńskich w pracy dla dobra i potęgi Rzeczypospolitej w myśl szczytnych haseł naszego Wielkiego Naczelnego Wodza z okresu walki o Niepodległość i Wielkiego Wychowawcy Narodu w okresie żmudnej i ciężkiej pracy pokojowej.

Jestem przekonany, — że w razie potrzeby spełnicie Panowie również chlubnie i dobrze swój żołnierski obowiązek na polu walki, jak spełniście go obecnie w okresie pokojowej pracy przygotowawczej.

Proszę o przekazanie tego mego uznania i podziękowania wszystkim Kolegom.

Dowódca dywizji: (—) Maxymowicz - Raczyński, gen. bryg.

Ze zlotu harcerskiego w Spale

Weterani 1863 r. zwiedzają obóz

We wtorek przybyła do Spały grupa weteranów 1863 r. Weteranów powitano uroczysto na dworcu i specjalnymi samochodami przewieziono na teren zlotu. Zwiedzili oni obozy i wystawę zlotową.

Podczas pokazów popołudniowych na stadionie uczczono weteranów przez powstanie. Tłumy harcerzy, wypełniających trybuny, wznosiły okrzyki: „niech żyją“.

Dzień międzynarodowego braterstwa skautowego

Ostatni wtorek na zlocie został poświęcony skautom zagranicznym i szereg międzynarodowego braterstwa skautowego. Na stadionie odbyły się pokazy skautów zagranicznych. Pokazy wzbudziły wielkie zainteresowanie harcerów i harcerzy, wypełniających szczytne trybuny. Na zakończenie orkiestra węgierska odegrała pierwszą brygadę,

budząc wśród obecnych wielki entuzjazm.

Szereg reprezentacji zagranicznych podejmował w swoich obozach przewodniczącego Z. H. P. wojewodę Grażyńskiego. Wieczorem odbyło się ognisko skautów zagranicznych, transmitowane przez Polskie Radio.

Droga do milionów

W noweli p. t. „Złoty Żuk” opisuje Edgar Poe historję odnalezienia skarbu zakopanego na bezludnej wyspie przez słynnego pirata, kapitana Kida. Co było fantazją poetycką Poe'go, to zmateriałizowało się w rzeczywistości.

Wśród plutokracji amerykańskiej, jedno z pierwszych miejsc zajmuje rodzina Astorów. Majątek Astorów liczą na paręset milionów dolarów, a datuje się ich fortuna jeszcze z początku XIX wieku. Założycielem dynastji Astorów i fundatorem wielkiej fortuny tego rodu był Jan Astor, który w początkach swej kariery trudził się skupem i sprzedażą futer, które nabywał od trapperów kanadyjskich. Nie to jednak stało się źródłem z bogacenia się Astora. Historję dojścia Astora do fortuny, historję prawdopodobną zresztą, powiada w wydanej prywatnie broszurze niejaki F. Head z Bostonu.

Przytacza przymem szereg dokumentów i dat, które nadają opowiadaniu znamię prawdopodobieństwa.

Otóż, jak twierdzi autor, kapitan Kid nagrał w czasie swych wypraw korsarskich olbrzymie skarby, które ukrył i zakopał na wschodnich wybrzeżach Ameryki, w stanie Maine. Na ślad tych skarbów wpadł w roku 1801 Jan Jakób Astor. Pieczara jednak i cały teren nad brzegiem, gdzie zakopane były skrzynie kapitana Kida, należały od dziesiątków lat do rodziny Olmstead. Astor próbował zrazu nabyć tereny podstawiając jako nabywcę trappera Cartier, kanadyjczyka, od którego nabywał futra. Olmstead odrzucił jednak ofertę. W jaki sposób Astor dotarł do tej pieczary, kiedy i jak wygrzebał skrzynie — niewiadomo. Autor podaje jednak wyniki zbadania konta bankowego Astora w Bostonie. Do 1801 roku wykazywało ono sumę 4.000 dolarów, po tym roku wzrosło do 500.000 dolarów. Ze skrzynia kapitana Kida z nagrabionym skarbem zakopana była istotnie w owej pieczarze, leżącej na terenie majątku rodziny Olmstead, o tem świadczą według autora poszukiwania, które prowadził na własną rękę Fr. Olmstead. Poszukiwania te uwieńczone były sukcesem; znalazł on bowiem w pieczarze odcisnięte w glinie ślady zakopanej skrzyni żelaznej, obitej

grubemi sztabami. Skarbu nie było już, wyjęto go.

Taka więc jest, według Fr. Head'a, geneza olbrzymiego majątku Astorów, którzy należą dzisiaj do szczupłego grona milionerów amerykańskich, uważających się za arystokrację wśród tysięcy innych milionerów świeżego stempla.

Najciekawsze i najdziwniejsze historie

Najsprytniejszym i najpewniejszym może trickiem szpiegowskim z czasów wojny światowej było użycie fajki jako schowka dla tajnych dokumentów. Główka fajki, t. j. jej ścianki były wewnątrz puste, tak, iż można było włożyć między nie cieniutkie zwitki zapisanej bibuły jedwabnej. W razie niebezpieczeństwa wystarczył jeden obrót cybuszka, by ochraniająca od gorąca bibułkę

listewka asbestu usunęła się a ogień strawił natychmiast papiery.

W klasztorze Cystersów, w Alcobara, w Portugalji, znajduje się kuchnia, która dostarcza sama żywność. Klasztor zbudowany jest na skałach, przez które przepływa rzeka górską. Otóż kuchnia klasztorna znajduje się nad samą rzeczką, która przepływa przez środek olbrzymiej izby kuchennej. Ilekroć szef kuchni klasztornej zadysponuje ryby na obiad, wystarczy, by kuchcik zanurzył sieć w wodzie, a wyciągnie potrzebne mu pstrągi, karasie lub inne ryby.

W republikach południowo - amerykańskich, w Wenezueli, Kolumbji, Ekwadorze, panują dziwne obyczaje wśród murzynów, którzy przyjęli strój i zwyczaje europejskie. Noszą oni mianowicie przyćpione do ubrań kartki z ceną, tak, jak były one przyśzyte w magazynach. Murzyni chcą w ten sposób pochwalić się, że noszą ubrania uszyte przez krawca, a nie własnorecznie.

Osobliwy cmentarz przemysłniczy znajduje się w Lille. Na cmentarzu tym chowane są psy przemysłników, którzy przy pomocy tych czworonogów szmuglują tytoń z Belgji do Francji. Celnicy francuscy polują niezmordowanie nad granicą na osobliwych przemysłników i strzelają do nich. Bywają miesiące, gdy ofiarą celnych strzałów straż granicznej pada 50—60 psów-przemysłników. Zabite psy grzebane są właśnie na owym cmentarzyku, który stanowi jedną z osobliwości Lille.

Ankieta przeprowadzona przez jeden z miesięczników amerykańskich wykazała, że 940 wybitnych angielskich i amerykańskich pisarzy, publicystów i dramaturgów napisało swe najlepsze rzeczy w wieku od 45 do 59 roku życia.

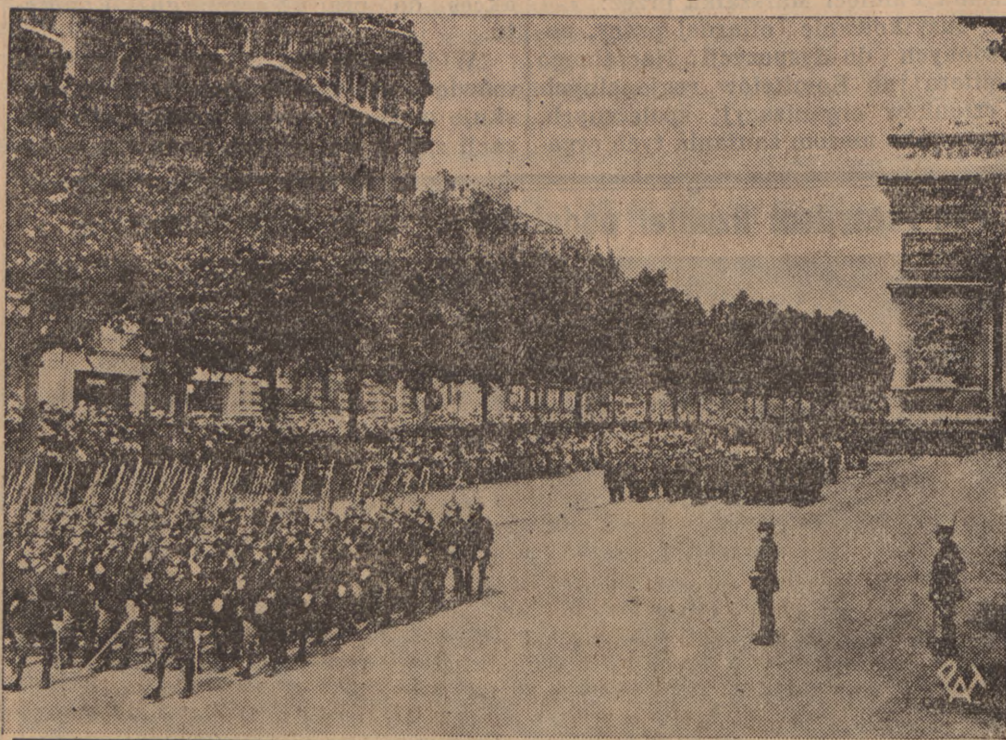
W Japonji istnieje prawo, które pozwala oskarżonemu zastąpić twarz w sądzie i przed rozprawą matą słomianą lub chustką. W ten sposób może oskarżony aż do wydanja wyroku, nie odsłaniać swego incognito i nie narażać swego dobrego imienia, dopóki nie zapadnie wyrok dlań nieprzychylny.

Ludzie są uczciwsi, niżby się to wydawało. Pewien psycholog w Nowym Jorku rozesał do stu nieznanych mu osób listy z załączeniem jednego dolara, jako wyrównania rachunku za rzekome dostawy. Z tych stu osób odesłało eksperymentatorowi z powrotem owego dolara 63 osoby, co jest wcale dobrym wynikiem jak na dzisiejsze czasy.

M. K.

bił karty i nie przyjmował od nikogo rady. Gdy przed kilku laty wybuchł kryzys światowy, Citroen, nie zważając na przestrogi, fabrykował dalej codziennie 250 samochodów, których jednakowoż — nikt nie kupował. Pomimo deficytu prowadził dalej życie na wielką skalę, tak że kilka miesięcy temu, bankructwo było nieuniknionem...

Święto 14 lipca w Paryżu

Przy niezwykle pięknej pogodzie odbyły się w dniu 14 bm. w Paryżu imponujące uroczystości z okazji Święta Narodowego. Rano odbyła się wspaniała defilada wojskowa, w której między in. wzięło udział 650 samolotów. Popołudniu zaś odbyły się pochody organizacji politycznych. Na zdjęciu fragment defilady wojskowej pod Łukiem Triumfalnym.

Śmierć „europejskiego Forda”

Andrzej Citroen, generalny konstruktor samochodów, który zmarł w tych dniach w Paryżu, był jedną z najdziwniejszych postaci XX-go wieku. Jako młody inżynier, założył w Paryżu małą fabrykę zębatach kół i w krótkim czasie przedsiębiorstwo to rozwinęło się w taki sposób, że zamiast dziesięciu robotników, Citroen zatrudniał 250. Na kilka lat przed wojną, Citroen, znany już jako świetny organizator, został powołany do Moskwy i do Wiednia, gdzie założył filję, a w roku 1912 udał się po raz pierwszy do Ameryki, ażeby studjować metody pracy Forda.

Lecz wielka karjera Citroena zaczęła się dopiero podczas wojny. Już po kilku miesiącach okazało się, że fabryki francuskie, źle zorganizowane, nie mogły nadążyć z wyrabianiem amunicji. Pewnego dnia Citroen, który jako porucznik artylerji walczył na froncie, poprosił o audjencję u ministra wojny. Przedłożył on zupełnie nowy plan organizacji fa-

bryk amunicji i został zamianowany dyrektorem arsenału w Roanne. Dzięki młodemu porucznikowi, udało się w krótkim czasie podnieść produkcję pocisków na 55.000 dziennie, tak że potrzeby frontu były całkowicie zaspokojone.

Po wojnie Citroen rzucił się z impetem na nowe pole walki: produkcja samochodów, na sposób Forda, stała się jego ideałem. 4-go czerwca 1919 Citroen wypuścił ze swojej fabryki w Javel samochód własnej marki w sile 5. H. P. i — od tego czasu automobile Citroena rozpowszechniły się po całym świecie.

Przemysłowiec ten był w pierwszym rzędzie genialnym mistrzem reklamy. Wysłał jedną ekspedycję przez Saharę, drugą przez Tybet i Chinę; w Paryżu urządził kolosalną reklamę na wieży Eiffel i zaangażował lotników, którzy w całej Francji rozpowszechniali stawę jego samochodów.

Lecz Citroen — miał dwa błędy: lu-

Zegarek z węgla

Inwalida wojenny, Borussak, zamieszkały w Heidelbergu, z zawodu mechanik, wykonał zegarek, którego wszystkie części składowe są z węgla. Zegarek funkcjonuje precyzyjnie i bez uszkodzeń tak, jakgdyby był wykonany z metalu. Osobliwość ta budzi zrozumiałe zainteresowanie wśród fachowców i laików, którzy podziwiają benedyktyńską pracę inwalidy.

WALTER HERRMANN

(Przedruk wzbroniony, 28)

Los szpiega

CZĘŚĆ II

Inferno (Piekiło)

(Tłumaczył z niemieckiego Teha).

Plaga robactwa w kolonji karnej to specjalny rodzaj udręku skazańców. Kto tego na własne oczy nie oglądał, ten uwierzy, ile pluskiew i pcheł harcuje tam w gorącej porze roku. Trzeba je było wymiatać i wynosić poprostu całemi szufelkami. Ale i to nic nie pomagało, gdyż w chwili w tem samym miejscu pojawiały się nowe legjony tych wstrętnych stworzeń. O jakiejś systematycznej walce z tą plagą nikt w Gujanie nie myślał. Bo i po co?

Specjalnie nieprzyjemny jest mały brunatny chrząszcz, który się przedewszystkiem rzuca na artykuły żywnościowe. Występuje on także w masowych ilościach, o których my w Europie nie mamy poprostu pojęcia. Nazywają go tam „charançon”.

W roku 1918 już po ukończeniu wojny takie produkty spożywcze, jak mąka, ryż, groch, fasola a nawet chleb, stały się wprost nie do spożycia, tyle się w nich roilo tego robactwa. Co rano trzeba było usuwać te chrząszcze masami ze skrzyń z mąką, której zapasy poprostu z dnia na dzień się ulatniały. Z takiej mąki,

zanieczyszczonej przez robactwo wypiekano chleb dla więźniów. Był on tak przez te chrząszczyki zapaskudzony, że nawet po wypieczeniu zachowywał ich barwę. Głód zmuszał jednak więźniów do spożywania nawet takiego chleba.

Jednak pewnego dnia jeden ze skazańców zdobył się na odwagę pokazania tego chleba, jak również stoczonych przez robactwo jarzyn, naczelnemu lekarzowi. Doktor udał się wówczas do pomieszczenia, gdzie przechowywano prowiant i kazał sobie pokazać jego zapasy. Następnie wezwał do siebie komendanta i oświadczył mu, że zarówno chleb, jak i rośliny strączkowe są zepsute i nie mogą być ze względów zdrowotnych wydawane skazańcom. Na mocy posiadanych przez niego uprawnień zakazuje dalszego używania tych zapasów żywności oraz poleca w całości je zniszczyć. Na to komendant, którym był pewien Korsykanin nazwiskiem Crusiani, poprosił naczelnego lekarza o pozwolenie na wysłanie zepsutych prowiantów na Wyspę Djabelską, gdzie zużyte zostaną jako pasza dla świń. Doktor się na to zgodził. Przez jakieś dziesięć dni potem otrzymywali wszyscy więźniowie chleb i jarzyny bez zarzutu. Ale niebawem wszystko wróciło znowu do dawnego stanu.

Zawiadomiliśmy o tem natychmiast naczelnego lekarza. Ten zirytowany powtarzaniem się tego rodzaju nadużyć, postąpił krótko i wężlowato. Sprowadził dwudziestu ludzi i kazał wszystkie zapasy jarzyn i mąki, znajdujące się w magazynie, wartości około pięćdziesięciu tysięcy franków, wyrzucić do morza. Następnie wysłał odpowiedni raport o wszystkim do ministerstwa. Śledztwo, zarządzone wskutek tego przez rząd, doprowadziło do wykrycia całej szeroko zakreślonej afery nadużyć i defraudacyj.

Zarząd kolonji karnej zakupywał żywność za bezcen i wystawiał rządowi rachunki, jak za towar „pierwszej klasy”. Wydało się przymem, że Murzyn Tel, dyrektor „administration pénitentiaire” kolonji, schował do swej kieszeni przy tego rodzaju transakcjach zgorą dwieście tysięcy franków. On, najwyższy urzędnik zarządu kolonji!

A jaki był rezultat tego wszystkiego? Tel został wezwany do Paryża, gdzie otrzymał dymisję ze swego stanowiska, podobnie jak jego poprzednik, który przy zakupach żywności ciągnął jeszcze większy profit dla siebie, ponieważ w latach wojny nie był prawie zupełnie kontrolowany. Kiedy po raz ostatni wyjechał po zakupy do Brazylji, zapomniał już z tej podróży powrócić. Nie widziano go już nigdy więcej w Gujanie, jak również dwóch milionów franków, które zabrał ze sobą.

W Gujanie kradną wszyscy, poczynając od dyrektora administracji, a kończąc na najbardziej podrzędnym dozorczy.

W roku 1914 np. nadszedł do kolonji transport skóry, wartości 22.000 franków, a przeznaczony na obuwie dla więźniów. Zniknął on gdzieś bez najmniejszego śladu. Sprawców nie wykryto, a więźniowie musieli chodzić bosy.

W roku 1923 skrzynie i bele z materiałami, przeznaczonymi na odzież dla zesłańców na wyspach, zostały „przez pomyłkę” wylądowane w Cayennie na lądzie stałym. Gdy wreszcie „pomyłkę” sprostowano, cały ładunek przepadł. Wprawdzie aresztowano czterech dozorców i jednego starszego dozorcę i skazano ich na pozbawienie poborów w przeciągu sześciu miesięcy, ale więźniowie nie otrzymali należnej im odzieży.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Fundusz Pracy przejmuje drużyny robocze młodzieży

Jak już donosiliśmy, odbyło się w dniu 15 lipca br. walne zgromadzenie Stowarzyszenia Opieki nad Niezatrudnioną Młodzieżą (SOM), zwołane celem przyjęcia bilansu netto, oraz zdecydowania nowej formy organizacyjnej Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie nad Niezatrudnioną Młodzieżą, skupiające obecnie w swych szeregach przeszło 20.000 młodzieży, powstało w jesieni 1933 roku jako wyraz dążeń rządu i społeczeństwa, zmierzających do zapewnienia bezrobotnej młodzieży nie tylko egzystencji, lecz również do wychowania jej na pełnowartościowych obywateli państwa przez stałą i systematyczną pracę. W ciągu dwóch lat swego istnienia Stowarzyszenie Opieki nad Niezatrudnioną Młodzieżą zorganizowało szereg drużyn roboczych dla młodzieży od 17 do 21 lat, pracujących na robotach publicznych, kilkanaście warsztatów pracujących na własne zaopatrzenie — opierając swoją działalność o fundusze przekazywane na ten cel przez ministerstwo opieki społecznej i Fundusz Pracy.

Założenia, na jakich Stowarzyszenie powstało, nie były ostatecznymi formami organizacyjnymi i już pierwszy okres działalności SOM'u wykazał, że struktura organizacyjna winna ulec zmianie. W miarę postępującego niezmiernie szybko rozwoju organizacji i coraz bardziej naglącej potrzeby zajęcia się młodzieżą bezrobotną, tracącą cały zapas energii w bezczynności, konieczność przystosowania Stowarzyszenia do zwiększającego się wciąż zakresu jego działalności stała się niecierpiącą zwłoki. Już zatem w jesieni ubiegłego roku postanowiono przeprowadzić reorganizację, bądź przez utworzenie specjalnej fundacji, bądź też — wychodząc z założenia ogromnej i szacownej roli, jaką SOM odegrało w naszym życiu zbiorowym przez czas swego krótkiego istnienia — przez nadanie Stowarzyszeniu form stowarzyszenia wyższej użyteczności, bądź też wreszcie przez bliższe związanie akcji SOM'u z akcją Funduszu Pracy.

Wobec tendencji ze strony czynników państwowych scentralizowania całokształtu walki z bezrobociem, co w znacznej mierze nastąpiło już przez włączenie Funduszu Bezrobocia do Funduszu Pracy, walne zgromadzenie SOM'u powzięło decyzję rozwiązania organizacji i przekazania jej agend i majątku Funduszowi Pracy.

Fundusz Pracy zajmie się młodzieżą bezrobotną nie tylko od strony zarobkowej, ale również zajmie się całokształtem akcji oświatowej i wychowawczej wśród tej młodzieży.

Zgromadzenie SOM'u powzięło decyzję likwidacji po uprzednim porozumieniu się z Funduszem Pracy i w głębokim przekonaniu,

że Fundusz Pracy mający na podstawie swego nowego statutu dostateczne uprawnienia do zajęcia się zagadnieniem bezrobocia młodzieży nie tylko od strony dostarczenia jej chwilowych środków egzystencji, lecz również od strony wychowawczej, — oprze swą pracę na zapoczątkowanym w ten sposób nowym odcinku swej działalności na tych samych zasadach, jakie przyświecały twórcom SOM'u, a mianowicie na wyodrębnieniu z całokształtu zagadnień bezrobocia sprawy bezrobotnej młodzieży, której należy dać nie tylko pracę, lecz również wyszkolenie zawodowe i przygotować ją do samodzielnego czynnego i twórczego udziału w życiu społeczeństwa, a więc to wszystko, co

należy rozumieć przez wychowanie państwowe.

Walne zebranie SOM'u wybrało komisję likwidacyjną w osobach: b. ministra dr. Stefana Hubickiego, naczelnika Mieczysława Biesiekińskiego i naczelnika Gustawa Zielińskiego jako członków oraz senatorki Hanzy Hubickiej i rady Michała Krasockiego — jako zastępców.

Walne zebranie wyraziło podziękowanie i uznanie za dotychczasową działalność prezesowi SOM'u b. ministrowi dr. Stefanowi Hubickiemu.

Komisja likwidacyjna wyposażona w kompetencje zarządu zajmie się przekazaniem agend SOM'u Funduszowi Pracy.

Prezydent Francji w dniu święta narodowego

W niedzielę 14 bm. w czasie wielkiej rewii na Polach Elizejskich prezydent Lebrun wręczył oddziałom lotniczym nowe sztandary.

Porozumienie Polski z Gdańskiem w sprawie obrotu produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa

W dniu 17 lipca 1935 nastąpiło zakończenie rokowań polsko-gdańskich w sprawie obrotu produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa między Polską a Gdańskiem i podpisane zostało odnośne porozumienie, dotyczące wykonania układu pomiędzy Rządem Polskim a Senatem W. M. Gdańska o obrocie produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa, zawartego dnia 6 sierpnia 1934 r.

W porozumieniu tem ustalono ilości produktów wyżej wspomnianych, jakie mają być dostarczone z Polski do Gdańska i od-

wrotnie w okresie roku gospodarczego 1935-1936.

Wspomniane wyżej porozumienie podpisane zostało przez naczelnika Wydziału M. P. i H. Alfreda Siebeneichena oraz w imieniu Senatu W. M. Gdańska przez senatora rolnictwa Lothara Rettelskiego.

W związku z tem mają być w najbliższych dniach rozpoczęte rozmowy branżowe pomiędzy zainteresowanymi organizacjami gospodarczymi na temat wykonania podpisanego porozumienia.

Polski spływ kajakowców do Morza Czarnego Uczestnicy przybyli już do Czerniowiec

Dnia 16 bm. przybyła do Czerniowiec polska wycieczka kajakowców, zorganizowana przez Ligę Morską i Kolonjalną w liczbie 156 osób na 83 kajakach, pod kierownictwem płk. Muchalskiego. Wycieczkę powitali w imieniu armii rumuńskiej gen. Craioveanu w otoczeniu wyższych oficerów, prefekt Czerniowiec Vantu, konsul R. P. Uzdowski wraz z personelem konsulatu, delegacje towarzystw polskich oraz liczne rzesze ludności. Orkiestra wojskowa odegrała hymny narodowe polski i rumuński oraz „Pierwszą Brygadę”. Przemówienia powitalne wygłosili pre-

fekt Vantu i prof. Naubris po polsku, w imieniu tow. przyjaciół Polski, następnie płk. Jampolski w imieniu b. ochotników wojsk polskich oraz profesor Ratiu w imieniu harcerstwa rumuńskiego. Na przemówienia te odpowiedział po francusku płk. Machalski. Armia rumuńska i „Liga Navala” podejmowała wycieczkę polską obiadem, podczas którego imieniem miasta przemawiał po polsku radca Machniewicz. Wycieczka otrzymała bezpłatne kwatery.

Wczoraj polscy kajakowcy wyruszyli Prutem do Morza Czarnego.

Bohaterstwo 14-letniego dziewczęcia

Ratując małego braciszka sama poniosła śmierć

Córka rolnika Miętkiego z Wdzydz, licząca lat 14 udała się ze swym braciszkiem po wodę do jeziora. Braciszek, liczący lat siedem spadł z mostu do wody, dziewczynka nie namyślając się rzuciła

się na ratunek, zanim jednak zdołała dopłynąć do brata utonęła. Chłopiec wyratowany został przez rolnika Lipskiego. Zwłoki bohaterskiego dziewczęcia znaleziono po dłuższych poszukiwaniach.

Zjazd muzyków polskich

W dniach 5—8 lipca b. r. obradował w Krzemieńcu Zjazd Muzyków, zorganizowany przez Towarzystwo Wydawnicze Muzyki Polskiej. Zjazd wysłuchał referatów pp. F. Łabuńskiego, R. Palestra, T. Szelińskiego i St. Śledzińskiego i przeprowadził dyskusję nad temi referatami oraz całokształtem zagadnień życia muzycznego w Polsce. Wynikiem obrad Zjazdu jest obszerna uchwała, zawierająca postulaty w sprawach: uporządkowania zawodu muzycznego i powołania Izby Muzycznej, reorganizacji szkolnictwa muzycznego, propagandy muzyki współczesnej, amatorstwa muzycznego, muzyki kościelnej i innych.

Uchwała Zjazdu została złożona P. Ministrowi W. R. i O. P.

Śmierć emigranta polskiego na fińskim statku handlowym

Do Gdyni zawiązał statek pod banderą fińską „Bore VIII”. Kapitan zawiadomił władzę, że na statku jego zmarł młody 23 letni emigrant Wasył Kura z Brześcia nad Bugiem, który wracając z Ameryki do Polski został przyjęty jako majtek na ten statek ale po drodze zapadł na zdrowiu i po kilku dniach umarł. Ciało jego zwyczajem morskim wrzucono do morza.

Potworny dramat w hotelu

Jeden z pokoi hotelu „Bellevue” we Lwowie był w ub. niedzielę terenem makabrycznej sceny samobójstwa.

W sobotę nad ranem przybył do hotelu 23-letni bezrobotny stolarz, Józef Swaryczewski i 20 letnia Stefania Palas, pomocnicą drukarską, zajęta w drukarni Ossolinum.

Młoda para przyniosła z sobą 90 proszków na ból głowy i zażądała dwie szklanki wody. Swaryczewski wypił do szklanek po 45 proszków i oboje równocześnie wypili. W nadziei, iż zażycie proszków spowoduje śmierć, oboje ułożyli się w łóżku. Gdy się to jednak nie stało, powzięli postanowienie, że Swaryczewski udusi Palasównę a następnie sam się powiesi. Palasówna wyraziła zgodę i Swaryczewski począł ją dusić. Po chwili jednak dziewczyna poczęła krzyknąć i Swaryczewski przerwał okropną „egzekucję”.

Przystąpił natomiast do wykonania zamachu samobójczego i zarzucił pętlę na ramę okna. Pętla była z cienkiego sznurka urwała się. Swaryczewski wobec tego zaczął pić paskę o kłamek i pętlę paska założył na szyję a dziewczyna widząc to zemściła.

Po dwóch godzinach służba hotelowa nie mogąc dopukać się wyważyła drzwi znalazła Swaryczewskiego nieżywego, a Palasównę bezprzytomną.

Palasównę aresztowano pod zarzutem współdziałania w samobójstwie. Przedstawiała ona okropną noc, spędzoną w hotelu.

Ochotników do Abisynji wzbawiali oszuści w Łodzi

W Łodzi znaleźli się młodzi aferzyści, — którzy wyszukując zastraszający się konflikt między Włochami i Abisynją, rozpuścili pogłoski o przyjmowaniu kandydatów na ochotników do wojska włoskiego i abisynjskiego.

Oszuści zapewniali amatorów wojennego zarobku, że na służbę w wojsku włoskim bądź abisynjskim otrzymają wynagrodzenie po 15 do 45 zł dziennie.

Naiwnych znalazło się wielu, — którzy ulegli namowom oszustów i wręczał im różne kwoty tytułem wpisowego i kosztów wstępnych. W ten sposób zostało oszukanych na terenie Łodzi kilkadziesiąt osób.

Z ślubnego kobierca za kraty więzienne

Mieszkańcy gm. Miszewo Murowane powiatu plockiego od 3 dni żyją pod wrażeniem wstrząsającej tragedji jaka rozegrała się onegdaj we wsi Kępa Polska. W mieszkaniu Stawiańskiego odbywały się uroczystości weselne. Pomiędzy gośćmi wesela Kępa i Matejką oraz p. młodym Stawiańskim a Głowackim Janem wynikł spór o to co muzykanci mają zagrać. Klótnia przemieniła się w krwawą bójkę na noże, kolki i bagnety. Pod zadaniem ciosem przez jednego z trzech wymienionych zginął Głowacki Jar lat 49, mieszkaniec Kępy Polskiej. Szczegółowe dochodzenie prowadzi policja. Na miejsce okropnej zbrodni wyjechał wczoraj sędzia śledczy z Plocka. Zwłoki tragicznie zmarłego zabezpieczono na miejscu. Nowożeńca wraz z jego współnikami osadzono w więzieniu.

Zniwa się zaczęły.

Turystyka i krajoznawstwo

Nasz tygodniowy dodatek turystyczny

Poznajmy Jeziora Brodnickie

Barwne plakaty wzywają do zwiedzania „fiordów Norwegii”, na Nordcap, na plażę Ostendy, pod słońce Afryki, na morze Śródziemne. Krzyczą swemi barwami i zonglują nazwami, które budzą tęsknoty, trudne do zaspokojenia. A niezaspokojona tęsknota pozostawia żal, że nie można brać udziału w wyprawach dalekich, dostępnych tylko dla nielicznych szczęśliwców... Lecz żal to — powiedzmy sobie szczerze — niemądry, gdyż zapominamy, a często nawet nie wiemy, że o kilka kroków od naszych powszednich, deptanych codziennie ścieżek ciągną się szlaki, które rywalizować mogą z najbardziej rozreklamowanymi okolicami Europy, a wyższość nad nimi posiadają tę, że dostępne są dla wszystkich, bez paszportów, bez dolarów, bez książeczek czekowych, nawet bez Orbiśów, Cooków czy Francopolów.

Tę propagandę uroku własnych ziem szerzą polskie związki sportowe, wśród których Związek Kajakowy ma najłatwiejsze zadanie, gdyż wiedzie entuzjastów kajaków na drogi, które doniedawna były nieznane i niedostępne, bez wielkich kosztów i trudów.

Tym razem Pomorski Okręg Polskiego Związku Kajakowego zaprasza na dwudniową wycieczkę kajakową na jeziora Brodnickie, w okolice znane już nawet mimo naszej przysłowiowej obojętności dla spraw własnych — jako najpiękniejsza część Pomorza po prawej stronie Wisły. Szlak wycieczki tej wiedzie przez jeziora Skarlińskie, Białe, Wielkie Partęczyny, Łąkorz, Dębno, Robotno, Kurzyno, Starszyn, Złoczno, Głuche, Barchotek.

Szanowni Czytelnicy dziwią się, że nigdy o tych jeziorach nie słyszeli? Mammy przecież słuszne przystawie, „Cudze

Turyści angielscy cenią polskiego złotego

W ub. tygodniu bawiła w Gdańsku wycieczka turystów angielskich, przybyła na statku „Baltonia”. Poza zwiedzaniem zabytków Gdańska i urządzeń portowych goście ci odwiedzili również różne lokale w celach posiłkowych i rozrywkowych. Płacili oni przeważnie rachunki walutą angielską według kursu z tem jednak, że reszty nie chcieli odbierać w guldenach gdańskich, lecz domagali się złotych.

Widać, że i goście zagraniczni orientują się jaką walutę w Gdańsku należy darzyć zaufaniem.

Z wycieczki

po Prusach Wschodnich

FROMBORG

Jednym z piękniejszych i najmiłszych sercu polskiemu zakątków Prus Wschodnich jest niewątpliwie Fromborg (Frauenburg).

Miasteczko położone nad Zalewem Fryskim, między Elblągiem a Braunsbergą, przypomina swym ogólnym wyglądem może najbardziej Sandomierz, choć niektóre domki zdają się być wyjęte ze starego miasta w Warszawie, albo z Frauengasse w Gdańsku. Góruje nad miastem wyniosłe katedra ze strzelistymi, gotyckimi wieżami — w koło niej stary pałac biskupi, wieża Kopernika, gdzie była pracownia i obserwatorium naszego wielkiego rodaka, szereg domków kanonicznych, przeważnie w bardzo miłym dla oka stylu polskiego baroku, wreszcie dzwonnica, pochodząca z tej samej epoki co kościół, a przebudowana w XVII wieku. Całość, rozłożona na wzgórzu, otoczona bukietem zieleni, robi wrażenie cichego i pięknego zakątka — wyspy humanistycznej kultury, w morzu otaczającego w koło prusactwa.

Przyciąga nas przedewszystkiem katedra, olbrzymi budynek z połowy XIV wieku, niegdyś warowny, jak świadczą

chwalicie swego nie znacie — sami nie wiecie, co posiadacie”.

Program wycieczki Pomorskiego Okręgu Polskiego Związku Kajakowego, jest następujący: Punkt zborny w Nowemmieście w dniu 19 lipca przed godz. 18. Stąd transport kajaków i wyjazd uczestników wycieczki do Adrjanu, skąd nazajutrz start na piękny szlak poprzez

Orłowo Morskie — perła Bałtyku

Najpiękniejszym, bezsprzecznie, letniskiem i uzdrowiskiem na Polskim Wybrzeżu jest Orłowo Morskie, położone w połowie drogi między Gdynią a Sopotami.

Malownicze, lesiste góry, otaczające położone w dolinie uzdrowisko, nadają tej miejscowości charakter podgórski i chronią ją od ostrych wiatrów zachodnich.

Klimat Orłowa Morskiego, stały i umiarkowany, działa zbawiennie w chorobach dróg oddechowych i sprzyja — zdaniem wybitnych lekarzy — rozwojowi dzieci i młodzieży dorastającej.

Wychodząc z tego założenia, Zarząd Uzdrowiska uruchamia w bieżącym sezonie nowoczesny środek wychowania sportowo-morskiego dla młodzieży. Placówka ta będzie znakomicie wyposażona

wszystkie wyżej wymienione jeziora aż do Tamy Brodzkiej. Członkom organizacji sportowych przysługuje 80 proc. zniżka na przejazdy kolejowe. Bliższe informacje, dotyczące wycieczki, można otrzymać we wszystkich klubach kajakowych na Pomorzu oraz w Okręgu Pomorskim Polskiego Związku Kajakowego, Toruń, Dobrzyńska 1, tel. 10-67.

w potrzebny sprzęt sportowy. Kierownictwo jej powierzono będzie fachowym ręką dyplomowanego instruktora wychowania fizycznego.

Przewiduje się kursy wszelkich sportów morskich, jak również zawody młodzieży pod nazwą „Dnia Sportowego” u schyłku sezonu.

Orłowo w tym roku ukaże się letnikom w zupełnie nowej szacie. Uregulowane ulice, kwietniki, nowe molo spacerowe, szereg nowych, komfortowo urządzonych pensjonatów, ogrody, place gry dla dzieci — oto obraz dzisiejszego Orłowa. Goście znajdą tutaj nowoczesne wygody, dużo rozrywek i atrakcyj, które urozmaicą im miły pobyt w tem najpiękniejszym uzdrowisku nad polskim morzem.

W góry, w góry miły bracie...

Niespełna miesiąc dzieli nas od „Święta Gór”, które trwać będzie od 4 do 11 sierpnia b. r. w Zakopanem. Protektorat nad „Świątym” objął Pan Prezydent Rzeczypospolitej, który zaszczyli swą obecnością w Zakopanem w dniu 11 sierpnia br.

Godność członków komitetu honorowego przyjęli członkowie Rządu z Premierem W. Sławkiem na czele, Generalny Inspektor Sił Zbrojnych Gen. E. Śmigły-Rydz, marszałkowie Sejmu i Senatu, arcybiskup metropolita ks. A. Sapieha, oraz biskup polowy ks. J. Gawlina. Prezydium komitetu głównego stanowią: kierownik M. S. Wojsk. Gen. T. Kasprzycki, Wiceminister Komunikacji inż. A. Bobkowski i senator K. Zacek.

Zjazd uczestników i gości do Zakopanego odbywać się będzie za kartami uczestnictwa, sprzedawanymi w kasach P. K. P. wszystkich stacji, w biurach podróży „Orbis”, Wagonów Lits Cook, Ligi Turystycznej, oraz we wszystkich delegaturach powiatowych „Święta Gór”.

Karty indywidualne uprawniać będą do zniżki w wysokości 50 proc. na przejazd do

mieszkania. Ceny karty uczestnictwa wynoszą dla woj. krakowskiego i śląskiego po 2 złote, dla innych województw 3 złote. Wraz z kartami uczestnictwa sprzedawane będą żetony w cenie 35 gr. upoważniające do wstępu na imprezy wymienione w karcie uczestnictwa.

Oprócz kart uczestnictwa komitet główny projektuje zorganizowanie kilku pociągów popularnych.

Uczestnicy zjazdu będą mieli możliwość poznania górskich osobliwości regionalnych, przemysłu ludowego, tkackiego, sukieniczego, mleczarskiego, ceramiki, rzeźbiarstwa, koronkarstwa, haftu i strojów. Każda okolica da obraz swego życia, będzie to więc rewja niesłychanie barwna i rozpięta, która odtworzy legendy, baśnie, ob-

Prosimy pamiętać

o odnowieniu przedpłaty na mies. sierpień wzgl. sierpień i wrzesień

Sistowi przyjmują abonament do 25 bm. włącznie

jeszcze 4 strzelnice zaopatrzone w wtyczki po rogach. Mijamy przepiękny portal i odrazu uderzają nas rozmiary świątyni — około 90 mtr. długości, 23 szerokości — i wspaniała strzelistość wnętrza. Trzy nawy oparte są na 14 filarach, podtrzymujących przepiękne palmowe sklepienia. W tym czysto gotyckim wnętrzu wszystkie ołtarze pochodzą z epoki baroku, nadając całości pewien specjalny urok i barwność, spotykane w tak wielu polskich kościołach.

W bocznej lewej nawie stajemy przed jednym z najcenniejszych zabytków katedry: to ołtarz, tryptyk, w drzewie rzeźbiony, dłuta nieznanego mistrza dolnorenńskiego, przedstawiający żywot Matki Boskiej. Poszczególne pola rzeźbione w jednym kawałku drzewa, bardzo szlachetnie i misternie. Postać Madonny wdzięczna i o ujmującym wyrazie twarzy jest jakby przeciwstawieniem groźnej protektorki Malborka. Ołtarz pochodzi z roku 1504.

Drugim bezcennym zabytkiem katedry — to na drzewie malowany obraz Madonny, pochodzący z XV wieku, zdaje się szkoły Norymberskiej, opromieniony już urokiem najwcześniejszego renesansu.

Dla Polaka jednak zabytki te uczuciowo schodzą na drugi plan wobec mnogości i piękna pamiątek z polskiej

ery kościoła, przedewszystkiem z XVII i XVIII wieku, gdy szereg polskich biskupów szczerą ręką obdarzał świątynię, władając diecezją warmińską. Wielki ołtarz wzorowany ściśle na ołtarzu wawelskim. Na każdym kroku nagrobki biskupów polskich: Rudnickiego, Grabowskiego, Leszczyńskiego, Zbąskiego, Szydzkowskiego i innych. Na wielu ołtarzach herby naszych królów i biskupów. Tu „Snopek” Wazów, tam „Janina” Sobieskich, tam znowu „Pilawa” Potockich. Vota, dzieła sztuki i kosztowności przez nich ofiarowane, stanowią po dziś dzień bogactwa świątyni: jak n. p. siedm świeczników srebrnych ważących razem ok. 4 centnarów, dar biskupa Grabowskiego, z połowy XVIII wieku. Osobno zatrzymać się należy przed przepiękną kaplicą — mauzoleum biskupa Szembeka, istną perłą polskiego baroku. Przypominając naogół niektóre kaplice wawelskie, zachwyca ona zwiedzającego pięknym malowanym stropem, wrotami żelaznymi o kutyh liściastych motywach, wreszcie bogatą, misternie w srebrze kutą trumną z relikwiami św. Teodora i obrazkiem Matki Boskiej Częstochowskiej na wierzchu.

Gdyby nie najazd szwedzki w roku 1626 i wandalizm wojsk Gustawa Adolfa, które pustoszyły i grabiły co się tylko dało, wywożąc skarby do Szwecji, śladów panowania i kultury polskiej,

CHORZY! LECZCIE SIĘ W KRAJU! Silniejsza i skuteczniejsza w działaniu, niż podobne środki zagraniczne, jest nasza SÓL MORSZYŃSKA lub WODA GORZKA MORSZYŃSKA. Stosuje się w niedomaganiach żołądka, przy zaparciu i innych dolegliwościach. Żądajcie w aptekach i składach aptecznych.

Propaganda Polski zagranicą

Wydział Turystyki Ministerstwa Komunikacji wydał dużą, składaną ulotkę w języku francuskim p. t. „La Pologne”.

Treść zawiera krótki ogólny geograficzny opis Polski, wiadomości o najciekawszych miastach, o wsi polskiej i cechach regionalnych ludności; ogólną charakterystykę i wiadomości o naszych uzdrowiskach i o sporcie. Ulotka zaznacza czytelników ze sztuką w Polsce, ze stanem przemysłu i handlu. Doskonale opracowana mapa Polski.

Ulotka ta wydana w ładnej formie graficznej przeznaczona jest na Wystawę Światową w Brukseli.

Tysiąc turystów francuskich przybędzie w sierpniu do Gdyni

W drugiej połowie sierpnia przybędzie do Gdyni wielki statek turystyczny francuski „Colombie”, który już w roku ubiegłym odwiedził Gdynię. Na pokładzie statku przybędzie 1000 turystów francuskich, którzy zwiedzą Gdynię.

rzędy, śpiew i tańce naszych górali. Niezrównaną dekoracją całej imprezy będą wspaniałe Tatry, na szczytach których zapłoną „sobótki”. „Święto Gór” da nam możliwość poznania wszystkich, co ukochał nasz lud z Wysokiego Podhala, Pienin, Spisza, Orawy, Lemkowszczyzny, Huculszczyzny. Zakopanego i z powrotem do miejsca za Teatr góralski zapozna nas z twórczością lokalną Ferdynanda Dyny, oraz dziełami piewcy gór Orkana. Wystawa turystyczno-letniskowa i łowiecka, która odbędzie się w Zakopanem w ramach „Święta”, zawierając będzie również osobny dział pamiątek z walk legionowych, na której między innymi zobaczymy reprodukcję „Szlaku Legjonów”, zebrane według dzieła Marszałka Piłsudskiego „Moje pierwsze boje”.

Całość zapowiada się naprawdę imponująco.

byłoby dziś w Fromborku znacznie więcej. Zwłaszcza bezcennych pamiątek po Koperniku, które też uległy zniszczeniu, nam Polakom najwięcej szkoda. Zwiedzającym, pokazując miejsce w bocznej nawie katedry, gdzie spoczywają proch tego wielkiego Polaka. Pokazują też z dumą pomnik, wybudowany nieopodal kościoła przez Wilhelma II w fatalnym stylu neogotyckim, pomnik, mający uprzytamniać turystom „niemieckość” Kopernika.

Pomimo, że od zabytków i pamiątek polskich w katedrze Fromborskiej stanowią po dziś dzień bogactwa świątyni: jak n. p. siedm świeczników srebrnych ważących razem ok. 4 centnarów, dar biskupa Grabowskiego, z połowy XVIII wieku. Osobno zatrzymać się należy przed przepiękną kaplicą — mauzoleum biskupa Szembeka, istną perłą polskiego baroku. Przypominając naogół niektóre kaplice wawelskie, zachwyca ona zwiedzającego pięknym malowanym stropem, wrotami żelaznymi o kutyh liściastych motywach, wreszcie bogatą, misternie w srebrze kutą trumną z relikwiami św. Teodora i obrazkiem Matki Boskiej Częstochowskiej na wierzchu.

Nie zmieni to jednak rzeczywistości i historii. Wiemy bowiem, że od wojny 13-letniej aż do chwili pierwszego rozbioru Polski przez przeszło 3 wieki Frombork był w rękach polskich, że stąd promieniowała polska nauka przez Mikołaja Kopernika, że tu tworzył biskup Warmiński Ignacy Krasicki i czujemy żywo, że kilka wieków historii polskiej patrzy na nas z tych szanownych murów, które były jej uczestnikami.

Na ziemiach Pomorza

Zjazd rolniczy powiatu lubawskiego

Dorocnym zwyczajem odbył się dnia 15 lipca t. j. w poniedziałek, w Lubawie zjazd rolników powiatu lubawskiego, zorganizowany w Towarzystwie Rolniczym Powiatowym. Po nabożeństwie, które odprawił ks. Zabrocki z Niem. Brzozia, udano się w pochodzie na salę p. Kowalskiego, gdzie zebrało się około 600 rolników kółkowców. W zebraniu wzięli udział liczni przedstawiciele władz, ze starostą powiatowym dr. Tomczyńskim na czele. Przewodniczył pow. prezes T. R. P. poseł Serożyński Augustyn z Lekart. Na wstępie uczczono przez powstanie i 1-minutowe milczenie pamięć zgasłego Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego, następnie oddano cześć pamięci tych działaczy społecznych, którzy dwadzieścia pięć lat temu kładli podwaliny pod organizację rolniczą w powiecie lubawskim — w wyniku pracy tych ludzi w roku bieżącym około 15 Kólek Rolniczych w powiecie obchodzi swój dwudziestopięcioletni jubileusz.

Z przedstawicieli władz składali życzenia zjazdowi starosta powiatowy dr. Tomczyński, który podkreślił, że tylko rzeczowa współpraca zorganizowanego rolnictwa z Rządem Rzeczypospolitej może podjąć się rozwijania zagadnienia opłacalności produkcji rolnej oraz naczelnik Izby Rolniczej p. Makowski.

Następnie szczegółowe sprawozdanie z rocznej działalności Zarządu Powiatowego T-wa Rolniczego złożył prezes A. Serożyński. Sprawozdanie wykazało, że praca T-wa Rolniczego była b. ożywiona i intensywna. T-wo Rolnicze posiada na terenie powiatu 50 Kólek Rolniczych i przeszło 1500 członków, którzy opłacili składki. Na wniosek p. Zielińskiego z Omula oklaskami wyrażono uznanie dla prezesa Serożyńskiego za jego dwudziestopięcioletnią i pełną poświęcenia pracę w organizacjach rolniczych powiatu lubawskiego.

Następnie wygłoszono trzy referaty, a mianowicie: p. Mantej z Izby Rolniczej wygłosił odczyt o polityce gospodarczej w stosunku do rolnictwa, prezes Serożyński wygłosił referat na aktualny temat klasyfikacji gruntów dla uzyskania podstawy do wymiaru podatku gruntowego, zaś p. inż. Bagniewski odczyt na temat oddłużenia w rolnictwie.

Po referatach wywiązała się dyskusja, w której poruszono wszystkie potrzeby i bieżące rolnictwa.

Najwięcej zaniepokojenia wywołała sprawa przejścia od polityki zbożowej na hodowlaną w rolnictwie, ce musiałoby pociągnąć za sobą dalszy spadek cen zboża. Delegat Izby Rolniczej p. Mantej wyjaśnił, że Rząd utrzyma premję wywozową na zboże w wysokości 6 zł. na kwintalu (podwójnym

centnarze) przewiduje się tylko ograniczenie działalności interwencyjnej Państwowych Zakładów Zbożowych, a zatem nie należy przewidywać jakiegoś znaczącego spadku cen na zboże. — Za to w większej mierze będzie Rząd popierał eksport hodowlany, t. j. bydło, trzodę chlewną, drób, nabiał itd. Powyższe winni rolnicy zwrócić pod uwagę we własnym interesie i dostosować swoje warsztaty pracy do nowego kierunku. Jest to polityka słuszną, gdyż wywożąc mniej zboża, a więcej bydła, świń itd. potrafimy zatrudnić więcej rąk do pracy, których w Polsce jest tak dużo.

ZŁA PRZEMIANA MATERII JEST CZĘSTO PRZYCZYNĄ WIELU CHOROÓB

(kamienie żółciowe, artretyzm, ischias, choroby skóry) kuracja ziołami CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego polega na pobudzeniu wątroby do normalnej czynności i reguluje przemianę materii. Broszury bezpłatnie.

350 dzieci pomorskich kolejowców z zapasem zdrowia i sił wróciło z nad morza do domowych pieleszy

Zakończenie I. turnusu kolonij letnich Rodziny Kolejowej

Onegda wróciło z kolonij letnich nad morzem w Helu i Wielkiej Wsi razem 350 dzieci pracownikó koleją, z czego 90 do Bydgoszczy.

W ubiegłą niedzielę odbyły się na zakończenie I okresu kolonijnego uroczystości pożegnalne w obu ośrodkach kolonijnych, przed południem w kolonji dla dziewcząt na Helu zaś w godzinach popołudniowych w kolonji chłopców w Wielkiej Wsi. W związku z zakończeniem okresu wyjechała z Bydgoszczy grupa członków Zarządu Okręgu Rodziny Kolejowej, która w uroczystościach tych wzięła udział. Na program uroczystości pożegnalnych wśród dziewcząt składało się przemówienie jednej z kolonistek, efektowne popisy gimnastyczne i tańce plastyczne, oraz śpiewy i melodeklamacje. Nader miła uroczystość zakończona została odśpiewaniem przez chór kolonistek hymnu kaszubskiego i przemówieniem wiceprezesa Zarządu Okręgu. Program uroczystości w kolonji chłopców obejmował ciekawe pokazy gimnastyczne i gry. Pokazano efektowną grę w siatkówkę pomiędzy reprezentacją kolonij i reprezentacją miejscowego obozu KOP.

Zajście w więzieniu wejherowskim

Niedawno prasa warszawska rozpisywała się szeroko o buncie w więzieniu wejherowskim.

Zajście to, które wydarzyło się w ubiegłą sobotę, w rzeczywistości nie przedstawiało się tak groźnie. W dniu tym o godz. 6 miano przewieźć 8 niebezpiecznych więźniów z Wejherowa do więzienia w Starogardzie.

Gdy dowiedzieli się o tem więźniowie, odmówili posłuszeństwa i zażądali wzięcia się z naczelnikiem więzienia.

Po przybyciu naczelnika i wyjaśnieniu

Odnośnie klasyfikacji gruntów wyjaśnił p. Serożyński, że klasyfikacji w terenie dokona t. zw. klasyfikator i miernicy przysięgli w obecności sółtysa i 2 delegatów rady gromadzkiej — w razie sprzeciwu właściciela gruntu rozstrzygać będzie Pow. Komisja Klasyfikacyjna — prace nad klasyfikacją gruntów już zostały rozpoczęte. P. inż. Bagniewski w sposób b. przystępny udzielił rolnikom b. wiele cennych wyjaśnień i wskazówek dotyczących się spraw oddłużeniowych.

Po 4 i pół godzinnych b. ożywionych obradach przewodniczący zamknął zebranie o godz. 15.30.

Wypada jeszcze zauważyć, iż w dniu 19 bm. rozpoczyna się w kolonjach Rodziny Kolejowej nad morzem II okres, który znowu zgromadzi około 350 dzieci ze wszystkich stron Polski.

Ciekawym punktem programu była również gra w „Keczbal”, którą chłopcy popisali się w wodzie zatoki Puckiej. Wspólna kolacja pożegnalna i śpiewy zakończyły program dnia. Do odjeżdżających przemówił wiceprezes Zarządu Okręgu prosząc ich, aby wróciwszy do swoich szerzyli wśród nich ideę morza i nauczyli ich morze kochać tak jak pokochali je podczas krótkiego pobytu na kolonji. Ponad 200 chłopców zęgnęło nie milknącymi okrzykami na przystanku osobowym Wielka Wieś odjeżdżający Zarząd Okręgu Rodziny Kolejowej.

Wypada jeszcze zauważyć, iż w dniu 19 bm. rozpoczyna się w kolonjach Rodziny Kolejowej nad morzem II okres, który znowu zgromadzi około 350 dzieci ze wszystkich stron Polski.

im sprawy, odmówili ponownie udania się do karetki więziennej, wobec czego zostali skuci w kajdanki.

Podczas skuwania jeden z więźniów wszczął hałas i krzyczał że go bija, na co zareagowali wszyscy więźniowie w więzieniu wszczynając awanturę.

Do poskromienia awanturujących się więźniów musiano wezwać miejscowy posterunek P. P.

Ostatecznie o godz. 10.30 więźniów skuci w kajdanki odtransportowano do Starogardu.

Sensacyjne nadużycia dwóch urzędników skarbowych w Bydgoszczy

Przed kilku dniami policja bydgoska aresztowała na polecenie władz prokuratorskich dwóch urzędników skarbowych, którzy dopuścili się szeregu nadużyć na swych stanowiskach urzędowych. Aresztowano inspektora Izby Skarbowej w Poznaniu Jerzego Zajtę, zam. ostatnio w Bydgoszczy przy ul. Królowej Jadwigi, oraz urzędnika skarbowego jednego z miejscowych urzędów Wiktora Jordana (ul. Nakielska).

Jak wykazały dochodzenia prowadzone z ramienia Izby przez specjalną komisję przybyłą do Bydgoszczy — aresztowani

współdziałali ze sobą już od roku 1933 poprzez rok 1934. Pracując we wydziale odwoławczym — Zajtę i Jordan usuwali akta dłużników, chroniąc ich przed zamierzoną egzekucją, pozbawili ich zaliczek, przeprowadzili szereg interwencji o zmniejszenie, wgl. też zniesienie wymiarów podatkowych. Wszystkie usunięte z biura akta znalezione podczas rewizji w mieszkaniach urzędników to też Skarb Państwa straty nie poniesione, gdyż nielegalnie wstrzymane egzekucje przez prowadzone zostaną obecnie we właściwym trybie postępowania egzekucyjnego.

Śmierć dziecka pod kołami samochodu

Dnia 15. bm. o godz. 17.30 na szosie w Lubczu pow. toruński została przejechana przez samochód osobowy kierowany przez adw. Przysieckiego z Torunia Rygielska Zofja, lat 3, córka robotnika, zamieszkałego w Lubczu, która poniosła śmierć na miej-

scu. Dochodzenia wykazały, że winę wypadku ponoszą rodzice, którzy pozostawili dziecko bez opieki, oraz kierowca samochodu, który nie trzymał się prawej strony jazdy.

Krwawy zatarg o plony rolne

W Golubiu doszło pomiędzy Kostyrem Antonim, odbywającym obecnie ćwiczenia wojskowe a Przybylskim Michałem na tle zatargu o plony rolne z pola dzierżawionego poprzednio przez Kostyrę a obecnie przez

Przybylskiego — do kłótni a następnie do bójk, w wyniku której Kostyra postrzelony został w nogę z rewolweru.

Kostyra został przewieziony do szpitala wojskowego w Toruniu.

Pleśń niszczy konserwy i dlatego do konserwowania owoców, marmelad, galaretek, soków owocowych, ogórków itd. należy używać Środka Konserwującego dr. Oetkera Popularne przepisy na konserwowanie można bezpłatnie otrzymać w każdym składzie, który prowadzi wyroby Dra Oetkera lub bezpośrednio od firmy dr. A. Oetker w Warszawie, Rakowiecka 23.

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej

Im. Marszałka J. Piłsudskiego
TCZEWA NA MUZEUM

P. Pichler — członek B. Zw. Zaw. M. Kol. w Tczewie 136,45 w tej sumie wyróżnia się p. J. Pichler, składając ofiarę w kwocie 50 zł; p. K. Byczyński, członek Zaw. Zw. Masz. Kol. Tczew 62,50 zł; P. Klein, członek Zw. Zw. Kol. Tczew 8,80; J. Gryfkowski, członek Stow. Wł. Nier. 3,60 zł; M. Koszminder, Czł. Zw. Zjedn. Kol. Pol. Tczew 91,60 zł; Zarzycki — Miejska Kom. K. O w Tczewie i prac. 107,50 zł; Julian Sikorski, Czł. Zw. Zaw. Kol. w Tczewie 16,30 zł; T. Walkowski Czł. Federacji Kol. Pol. Tczew 164,60 zł; Bank Ludowy w Tczewie 100 zł; KKO pow. Tczewskiego Tczew 100 zł; Br. Augustyniak Czł. Urz. Kl. w Tczewie 158,50 zł, w tem wyróżniony p. A. Rogaczewski deklarując 50 zł. P. Borkowski 3 zł; Nowak — Inspektorat Szk. w Tczewie 5,50 zł; Hubert Pawłowski — Naucz. szk. nr. 5 29 zł.

GMINA GNIEW — WIEŚ

Pp. J. Marchlewski 6 zł; Małolepszy A. 1177 zł; St. Lemkowski 7,90 zł; Br. Małaszewski 6,10; Strehl — Szprudowo 16,35 zł; Fr. Kaszubowski 6,50 zł; Klassen — Gogolewo 10,60 zł; Leon Podwalski, Nicponia 8,80 zł; J. Kamiński 4,20 zł; F. Czarnowski 150 zł.

Z list nr. 82—91 wyróżniają się Zarząd gminy Gniew, Wieś 200 zł. Kupiec Ewald Janke Gniew 100 zł; pastor Klapp Gniew 100 zł; F. Bonus W. Gronowo 100 zł; Alfons Witt stok Kołto 50 zł; Zofja Fiebelkorn Ciepło 100 zł. Aleks Olszewski Piaseczno 100 zł; Cz. Raabe Piaseczno 100 zł; Wł. Leśniewski Kurlszyn 50 zł; Ant. Małolepszy Gniew 100 zł. F. Czarnowski Gogolewo 100 zł. Br. Bineński Tymawa 50 zł.

GMINA JANOWO

P. M. Liedke 146,30 zł, w tej sumie party-cypuje Zarząd gminy kwotą 100 zł.

GMINA TCZEWA—WIEŚ

Pp. Stenzel Bałdowo 5,50 zł; Maliszewski 5 zł; Fr. Molled 6 zł; A. Sroka 4,50 zł; G. Kempinski 14,60 zł; J. Kleina 20 zł; L. Malikiewicz 7,50 zł; St. Cejrowski, wójt 200 zł.

GMINA MORZESZCZYN

Pp. Kamrowski P. 4,95 zł; Wałaszewski 6,02 zł; M. Zawodziński 10,50 zł; Otto Leon 1 zł; J. Szumacher 0,60 zł; L. Chrzanowski 0,85 zł; J. Jamrowski 7 zł; Fr. Czerwiński 6 zł; Lewicki sołtys 3 zł; M. Borkowski 7,10 zł; J. Klein 8 zł; Kowalski Piotr 5,55 zł; Gargel Jan 10,30 zł; Zarząd Gminy Morzeszczyn 200 Nadto wpłacił Zarząd Miejski Gniew 1 zł; i p. Blichewicz Kazimierz na listę nr. 186 2 zł. Razem 15.168,66 zł. (C. d. n.)

PUCK NA MUZEUM

Dalsze ofiary złożyli: Zarząd Miejski m. Pucka 50 zł; prezes TCL ks. Pittkau 5 zł; Ka sa TCL 5 zł; kier. sądu sędzia Szymański 5 zł; sędzia Gordon 3,35 zł; adwokat Leski 10 zł; Labuda Jan 3 zł; Reszka 2 zł; Białkowski 1,10 zł; Mania 1,25 zł; Hochszulc 1,35 zł; Bel czewski 1 zł; Przyjemski 0,75 zł; Olszewski 0,90 zł; Zmysłony 0,70 zł; kier. Szkoły Banach 2 zł; Grzendowski 1 zł; Szczepaniak 1 zł; Haftka 1 zł; Sławiński 0,50 zł; Piasecki 0,50 zł; Kierniakiewicz 0,50 zł; Socha 0,50; Kukulkówna 0,50; Wierzelewski 5 zł; Wawrzyniak 1 zł; Pająkowski 0,50 zł; Kopaczewski 0,50; Wysocka Marja 0,50 zł; NN. 0,50; Pionka 0,25 zł; Antoni Budzisz 1,50 zł; Elżbieta Budzisz 1 zł; Józef Budzisz 1 zł; Elżbieta Budzisz 1 zł; Antoni Budzisz 1 zł; Jan Skuta 3 zł; Kropidłowski 1 zł; Andziński 10 zł; dr. wet. Święcicki 5 zł; Trelłówna 2 zł; Trelle 1 zł; Bieżański 1 zł; Szornak 1 zł; dr. Janca 2 zł; Wierzbicki 1 zł; Englert 1 zł; Gierszewski 2 zł; Sadecki 1 zł; Palusiński 0,50 zł; Ziman 0,50 zł; Bolda 0,50; Pouch 0,50 zł.

SILVA RERUM

zebrał i zestawil Bolesław Busiakiewicz
KALENDARZEK HISTORYCZNY.
Go się kiedy i gdzie wydarzyło?

18 lipca

- 1874 Umarł w miejscowości Arqua pod Padwą jeden z najznakomitszych poetów włoskich — Francesco Petrarca.
1721 Umarł w Nogaut wybitny malarz francuski Antoine Watteau.
1792 Bitwa pod Dubienką i waleczne odznaczenie się w niej Tadeusza Kościuszki.
1870 Sobór Watykański ogłasza dogmat nieomylności papieskiej.
1915 Początek drugiej włoskiej ofensywy nad Isonzo.
1918 Marszałek Foch przełamuje front wojsk niemieckich.

Stan wody w Wiśle

Poziom wody w Wiśle i jej dorzeczu wynosił w dniu 17 lipca 1935 r. o godz. 7 rano:

W Krakowie (3,17) 3,16; w Nowym Sa-czu (Dunajec) (1,13) 1,14; w Przemyślu (1,74) 1,50; w Zawichoście (1,19) 1,21; w Warszawie (0,95) 0,01; w Wyszku (Bug) (0,11) 0,12; w Pułtusku (Narew) (0,42) 0,42; w Płocku (0,65) 0,65; w Toruniu (0,56) 0,53; w Fordonie (0,61) 0,59; w Chełmnie (0,38) 0,34; w Grudziądzu (0,60) 0,57; w Korzeniowie (0,81) 0,79; w Pielku (—0,02) —0,06; w Tczewie (—0,13) —0,16; w Einlage (2,34) 2,30; w Schiewenhorst (2,56) 2,58.

W nawiasach podajemy stan wody z poprzedniego dnia.

Temperatura wody wynosiła o godz. 7 rano w dniu 16 bm. plus 15,6 st. C. a w dniu 17 lipca plus 15,1 st. C.

Temperatura powietrza wynosiła w dniu 16 lipca o godz. 7 rano plus 16 st. C. a w dniu 17 lipca o tej samej godzinie plus 16 st. C.

Kierunek wiatru: północno-zachodni. Pochmurno.

Co — kiedy — gdzie?

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej

Czwartek, 18. 7. Grudziądz — „Paganini”, Gdynia — „Most”.

Piątek, 19. 7. Toruń — „Paganini” — przedstawienie popularne, Inowrocław — Występ Hanki Ordonówny i Igo Szyma.

Sobota, 20. 7. Toruń — „Księżniczka Czaradza” — premjera, Gdynia — „Mecz małżeński”, Ciechocinek — Występ Hanki Ordonówny i Igo Szyma.

Przemysł, Handel, Rolnictwo, Rzemiosło, Finanse

Giełdy

BYDGOSKA GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA z dnia 17. 7. 1935 r.

Zyto 1075-1125; pszenica standart. 15 ton 13,75-14-14,50; 25 ton 14; jęczmień jedn. 13,50-14; zbir. 12,75-13,50; zim. 15 t. 13,50-13,25-13,75; owies 13,75 14,25; mąka żytnia: gat. IA 0-55 proc. w. w. 20,00 do 20,50; gat. IB 0-65 proc. w. w. 18,75-19,00; gat. II 55-70 proc. w. w. 14,50-15,00; razowa 0-95 proc. w. w. 15,25-15,75; poślednia pon. 70 proc. w. w. 12,25-12,75; mąka pszena: gat. IA 0-20 proc. w. w. 26,50-28,50; I B 0-45 proc. w. w. 24,75-25,75; I C 0-55 proc. w. w. 24-25; I D 0-60 proc. w. w. 23-24; I E 0-65 w. w. 22-23; II A 20-55 proc. w. w. 20,25-21,25; II B 20-65 proc. w. w. 19,75-20,75; II D 45-65 proc. w. w. 18,50-19,50; II F 55-65 proc. w. w. 14,25-14,75; III A 60-70 proc. w. w. 13,50-14,50; III B 70-75 proc. w. w. 12,25-12,75; razowa 0-95 proc. w. w. 16,75-17,25; otręby żytnie wymiał stand. 60 t. 7,65-7,75-8,50; 15 t. 7,75; pszenne: miakkie stand. 9,00-9,75; średnie stand. 8,50-9,00; grube 8,75-9,50; otręby jęczmieńne 9,00-9,75; groch: Wiktorja 26-28; Folgera 21-24; lubin: niebieski 10,25-11,25; żółty 11,75-12,75; ziemniaki: jadalne pomorskie 4,75-5; jadalne nadnoteckie 3-3,75; placki ziemniaczane 11,25-11,75; makuch: Iniany 18-18,50; rzepakowy 13-13,50; kokosowy 15-16; wtyłki suszone 8-9; słoma żytnia luzem 3-3,50; prasowana 3,25-3,75; siano nadnoteckie luzem 8-9; 600 soja 12-12,50.

Ogólne usposobienie: spokojne.
Uwaga! do 31 lipca 1935 r. notowania we wszystkie soboty są zawieszane z powodu ferij letnich.

POZNANSKA GIEŁDA ZBOŻOWA z dnia 17. 7. 1935 r.

Słoma pszena i żytnia o 50 groszy niżej. Słoma owsiana i jęczmieńna o 25 groszy niżej. Siano, wszystkie gatunki o 50 groszy niżej. Makuchy słonecznikowe 16,5-17,00.
Ogólne usposobienie: spokojne.

GDANSKA GIEŁDA ZBOŻOWA z dnia 18. 7. 1935 r.

Ostatnie notowania gdańskiej giełdy zbożowej: Pszenica 128 funtów eksp. 14,75; żyto 124 25 funtów 14,50; żyto 120/21 eksp. 11,35; jęczmień 117/18 f. eksp. 14,00; jęczmień 114/115 funt. 13,90; jęczmień 109/10 14,30; jęczmień 109/10 14,00; jęczmień 14,00; owies 14,00.

Notowania powyższe rozumieją się w guldenach gdańskich za 100 kilo.
Tendencja: nieco mocniejsza.

DOWÓZ DO GDANSKA z dnia 18. 7. 1935 r.

W dniu wczorajszym dowieziono do Gdańska: Pszenicy 15 ton; żyta 364 ton; jęczmień 135 ton; otręb i makuchów 75 ton.

POZNANSKA GIEŁDA BYDŁĘCA z dnia 16. 7. 1935 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi: Cena loco Targ. Poznań z koszt handl.

Woly: Pełnomięsiste, wytucz. nie oprzegane 60-64; miesiste, tucz. młodsze do 3 lat 52-56; miesiste, tucz. starsze 46-50; miernie odżywione 38-42; Bułhaje: Wytuczony pełnomięsiste 58-60; tuczony miesiste 50-56; nietuczony, dobrze, odżywione starsze 44-48; miernie odżywione 36-40.
Krowy: Wytuczony, pełnomięsiste 58-62; tuczony, miesiste 50-56; nietuczony, dobrze odżywione 34-38; miernie odżywione 20-22.

Jałowice: Wytuczony, pełnomięsiste 60-64; tuczony, miesiste 52-56; nietuczony, dobrze odżywione 46-50; miernie odżywione 38-42.
Miodziew: Dobrze odżywione 38-42; miernie odżywione 32-34.

Cieleta: Najprzeznaczniejsze cieleta wytucz. 66-70; tuczona cieleta 58-64; dobrze odżywione 52-56; miernie odżywione 48-50.

Owce: Wytuczony, pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy 62-68; tuczony starsze skopy i maciorci 54-58; dobrze odżywione 44-50.

Swinie: tuczniaki: Pełnomięsiste od 120-150 kg. żywej wagi 90-94; pełnomięsiste od 100-120 kg. żywej wagi 84-88; pełnomięsiste od 80-100 kg. żywej wagi 74-82; miesiste swinie ponad 80 kg 64-72; maciory i późne kastraty 70-84.

Przebieg targu: ożywiony.

NOTOWANIA BANKU GDANSKIEGO z dnia 18. 7. 1935 r.

Kurs dewiz:

Warszawa 99,80-100,20; Berlin 212,58-213,42; Nowy Jork 5,2670-5,2880; Londyn 26,08-26,18.

Notowania powyższe rozumieją się w guldenach gdańskich.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ z dnia 17. 7. 1935 r.

Belgia 89,30, 89,53, 89,97; Berlin 213,25, 214,25, 212,25; Holandia 359,90, 360,80, 359,-; Kopenhaga 116,90, 117,45, 118,35; Londyn 26,17, 26,30, 26,04; Nowy Jork 5,275, 5,295, 5,305; Oslo 131,50, 132,15, 130,85; Paryż 34,95, 35,05, 34,90; Praga 22,02, 22,13, 22,02; Sztokholm 134,98, 135,63, 134,33; Szwajcaria 173,95, 173,48, 172,62; Włochy 43,90, 43,72, 43,81.

Akcie

Bank Polski 90 1/2-90 3/4; Ostrowiec 15,75-16.
Tendencja: przeważnie słabsza.

Papier wartościowe

3% poz. budowlana 43; 6% poz. dolarowa 83 1/2; 7 1/2 poz. stabiliz. 68-68,13-67,75; 6% l. z. ziemskie dol. 88 1/2; 4% l. z. ziemskie gwarantowane 48 1/2; 5% l. z. m. Warszawy z 1933 r. 59,38-60,10-59,86; 5% l. z. Częstochowy z 1933 r. 44 1/2; 4% poz. premj. dol. 82 1/2; 5% l. z. Łodzi z 1933 r. 53,25.

Tendencja dla pożyczek: niejednoznaczna, dla listów: przeważnie mocniejsza.

Nie spieszyć się ze sprzedażą zboża!

Sprzedaż zboża na pniu oraz masowe sprzedaże w okresie późniejszym są często powodem gwałtownego spadku cen produktów rolnych. Rząd starając się przyjąć z pomocą rolnikom i ułatwić im przetrzymanie zboża w gospodarstwach, postanowił uruchomić w tym roku specjalnie duże kredyty zaliczkowe na zboże i inne produkty mniejszych gospodarstw rolnych. Już dzisiaj, chociaż żniwa jeszcze się nie zaczęły, rolnicy mogą otrzymać zaliczkę na zboże w każdej Kasie Stefczyka, w każdej gminnej kasie pożyczkowej - oszczędnościowej, oraz w niektórych bankach ludowych, spółdzielniach kredytowych, lub komunalnych kasach oszczędności.

Jeżeli w tym roku kredyt ten został odtarty tak wcześnie, to dlatego, aby rolnicy mogli zaraz od początku roztropnie gospodarować tegorocznymi zbiorami i aby nie dawali się nakłaniać do masowego sprzedawania zboża ledwie żętego, a czasem jeszcze na pniu stojącego. Z pomocą przyjdzie im własna instytucja kredytowa, przysługująca tymczasem aż do dnia sprzedaży zboża

zaliczkę dla pokrycia wydatków związanych ze żniwami lub z innymi potrzebami gospodarzami.

Zaliczki w tym roku otrzymać można na: żyto i owies w wysokości 7 zł. na 100 kg, jęczmień w wysokości 8 zł. na 100 kg, pszenica w wysokości 10 zł. na 100 kg, siemię lniane w wysokości 20 zł. na 100 kg, siemię konopne, rzepak, rzepak w wysokości 50 proc. wartości,

nasiona strączkowe w wysokości 50 proc. wartości,

gryka w wysokości 50 proc. wartości.
Oprocentowanie kredytu wynosić będzie tylko 3 proc. w stosunku rocznym. Pożyczka spłacana ma być ratami w miesiącu grudniu, styczniu, lutym, marcu, kwietniu i maju.

Dla uzyskania kredytu rolnik winien zwrócić się do miejscowej instytucji kredytowej, gdzie otrzyma wszelkie informacje. W razie przyznania mu pożyczki będzie musiał podpisać deklarację według wzoru jaki dołączy instytucja kredytowa, oraz weksel na ogólną sumę pożyczki.

Najczęstsze wątpliwości utrudniające zawarcie układów na Bank Akceptacyjny

Na skutek niedokładnej znajomości przepisów o Banku Akceptacyjnym zdarzają się liczne wypadki, niezawierania w dostatecznej krótkim terminie układów konwersyjnych przez rolników, nieorientujących się nieraz w swych uprawnieniach.

Dla usunięcia wątpliwości, wojewódzkie Biuro do Spraw Finansowo Rolnych w Toruniu podaje omówienie niektórych z obowiązujących przepisów, usuwających najczęściej powstające nieporozumienia.

Przepisy o Banku Akceptacyjnym mówią, że wierzytelność objęta układem, winna być całkowicie zabezpieczona hipotecznie, papierami wartościowymi, weksłami, lub w inny sposób. O ile więc rolnik grupy A nie jest w możności zabezpieczyć swego długu hipotecznie, nie rozporządzając naprzykład prawem swobodnego obciążenia swego gospodarstwa, wówczas odnośny bank czy kasa winny się zadawać nawet zabezpieczeniem weksłowym, a zatem rolnicy drobni, kategorii A mają zawsze możliwość skonwertowania swych długów bankowych.

Jeżeli konwersja ulega dług z rachunku bieżącego, wówczas suma długów objęta układem nie może być wyższa od salda z dnia 30 czerwca 1932 r. Do konwertowanej sumy mogą być doliczone odsetki i inne należności, powstałe za czas od 1 lipca 1932 należne do czasu w którym układ nabiera mocy obowiązującej to znaczy, pierwszego dnia następnego miesiąca, licząc od daty zawarcia układu. Nie można uzależniać zawarcia układu, od zapłacenia tych należności gotówką.

Z powyższego wynika, że nawet ci rolnicy, którzy nie mogą uregulować zaległych odsetek i ewentualnych powstałych kosztów mają jednak prawo domaganie się skonwertowania swych długów bankowych, wraz z wszystkimi należnościami ubocznymi.

Układami mogą być również objęte należności z tytułu udziałów, względnie dopłat

do udziałów w związku z poniesionymi przez spółdzielnie kredytowe stratami, o ile straty te powstały w roku 1932, albo wcześniej. A więc należny bankowi czy też kasie udział nie musi być zapłacony przy zawieraniu układu, gdyż może on być skonwertowany wraz z długiem.

Konwersji na Bank Akceptacyjny podlegają tylko krótko-terminowe wierzytelności rolnicze. Za kredyty długoterminowe, nie podlegające konwersji należy uważać renty, kredyty w listach zastawnych i obligacjach, oraz kredyty gotówkowe, amortyzacyjne, zaciągnięte przed 1 lipca 1932 r., o ile w tych ostatnich pozostał okres amortyzacyjny licząc od dnia 1 lipca 1932 r. wynosi co najmniej lat 20, przy kosztach łącznie z oprocentowaniem, nieprzekraczających 6 proc. w stosunku rocznym. Wszelkie inne kredyty gotówkowe na żądanie dłużnika, podlegają konwersji.

Sumy długów objęte układem winny być wyrażone w złotych. W przypadkach, w których instytucja wierzycielska zawiera układ konwersyjny z rolnikiem kategorii A lub B, przyczem wierzytelność wyrażona jest w walucie zagranicznej, i strony zaś nie dojdą do porozumienia co do wysokości przerachowania, wówczas przerachowanie to winno nastąpić według kursu z dnia poprzedzającego zawarcie układu konwersyjnego, według notowań najbliższej terytorjalnie giełdy pieniężnej.

Zastój w gdańskim przemyśle tłuszczowym

Doniedawna gdański przemysł tłuszczowy rozwijał się nadzwyczaj pomyślnie dzięki korzystnym warunkom zbytu swego towaru na rynku polskim. Przemysł ten zatrudniał pokaźną ilość robotników, bo około 500. Margaryny, sztuczne masła itp. stanowią dla masła polskiego na rynku polskim bardzo poważną konkurencję. Ludność nabywała je dzięki taniości. Lecz taniość ta nie wychodziła na zdrowie rolnikom polskim, którzy nie wiedzieli co mają począć ze swym produktem.

Wysokość i warunki uzyskania kredytu rejestrowego dla rolnictwa

Wysokość kredytów rejestrowych została ustalona na rok bieżący na około 40 milionów złotych, co stanowi zwykłą wobec roku ubiegłego, kiedy na ten cel przeznaczone było około 25 milj. zł.

Warunki uzyskania kredytu rejestrowego pozostały prawie bez zmian. Jedyną zmianą polega na tym, że wobec pokrywania kosztów blankietów wekslowych i kosztów szacunkowych przez instytucję rozprawdającą, rolnik po zgłoszeniu się o uzyskanie kredytu winien, przy załatwianiu formalności wstępnych, dostosować się do instrukcji wyłącznie instytucji rozprawdającej.

Zasadniczo kredyt rejestrowy będzie mógł być udzielany tylko z chwilą, gdy produkt, nadający się pod zastaw zostanie zebrany, jednakże już dziś rolnicy mogą składać podania do instytucji rozprawdającej i przygotowywać wszystkie formalności aby z chwilą powstania stogów, pożyczka mogła być natychmiast wypłacona. Ze względu na to, że nasiona oleiste zaczynają się już pokazywać na rynkach, pożyczki pod ten zastaw będą przyznawane od chwili obecnej.

Niezależnie od kredytu zastawowego i zaliczkowego, Bank Związku Spółek Zarobkowych — wzorem lat ubiegłych — rozprawi na terenie Małopolski t. zw. kredyt terminowy na warunkach analogicznych do kredytu zaliczkowego.

Należy dodać również, że — zgodnie z żądaniem wysuwaniem przez organizacje rolnicze — opracowywany jest obecnie system premii za przetrzymanie i składowanie zboża. Premia będzie wypłacana rolnikom, korzystającym z kredytu zastawowego.

Eksport węgla zagranicę w czerwcu rb.

W czerwcu rb. eksport węgla kamiennego na rynki zagraniczne wzrósł ilościowo, natomiast w wartości utrzymuje się na poziomie miesiąca poprzedniego.

Ogółem wywieźliśmy w czerwcu na rynki zagraniczne węgla 702.027 ton, wartości 10.025 tys. zł.

Głównym rynkiem zbytu była Szwecja, dokąd wywieziono 179 tys. ton, dalej Francja — 106 tys. ton, następnie idą: Włochy — 84.140 ton, Austria — 79.592 tony, Danja — 51.873 ton i Norwegia — 31.588 ton.

Mniejsze transporty węgla były skierowane do Belgii, Czechosłowacji, Finlandii, Holandji, Islandji, Jugosławii, Lotwy, Niemiec, Szwajcarii, Algieru, Egiptu i Argentynie. Na zaopatrywanie statków morskich — cudzoziemskich poszło 43.237 ton, wartości 628 tys. ton.

dającego zawarcie układu konwersyjnego, według notowań najbliższej terytorjalnie giełdy pieniężnej.

Żegluga i porty

Notowania cen ryb w Gdyni

Flądry śnięte 0,40; wędzone 0,80 do 1,50;
Dorsze śnięte 0,60 zł; wędzone 1,40 zł;
Śledzie norweskie 4 szt. na kg mrożone 1,32 zł; wędzone 0,20 jedna sztuka; śledzie norweskie 6 sztuk na kg mrożone 0,50 zł;
Dorsze islandzkie mrożone 0,50 zł;
Węgorze żywe 3,50 zł; śnięte 2,50 zł; wędzone 5,00 zł;
Szcupaki żywe 3 zł, śnięte 2,40 zł;
Okonie śnięte 1,30 zł;
Płocie śnięte 1,00 zł;
Karasie żywe 2,40; śnięte 2,00 zł;
Liny żywe 2,80; śnięte 2 zł;
Karpie żywe 3,00 zł; śnięte 2,50;
Raki od 0,75 do 5 zł za 15 sztuk zależnie od wielkości.

Sytuacja na rynku śledziowym (mocna tendencja na matjasy i śledzie szkockie)

Sowieckie zakupy śledzi na rynku angielskim i holenderskim

Pierwsze śledzie szkockie (matjasy) przywiózł do Gdyni statek MARTIN w dniu 9 bm w ilości 1000/2 półbeczek. Poprzednio zaś drogą kolejową dowieziono z Gdańska 400/2 (śledzie te nadeszły statkiem do Gdańska). Wszystkie śledzie zaskładowano w Chłodni Rybnej.

Ceny w Anglii na matjasy były wyższe ostatnio, wobec zakończonych połowów tych matjesów i znacznych zakupów dokonanych przez Stany Zjedn. Połowy śledzi szkockich (zwykłych) rozpoczęły się przy pomyślnych warunk. zbytu. Sowiety rozpoczęły bowiem pertraktacje na zakup 150 tysięcy beczek. mocno solonych śledzi szkockich, ofiarując po 27 szylingów za beczkę dużą, podczas gdy solarze żądali 30 szylingów. Ostatnie — wedle nadeszłych telegramów, zakupiły Sowiety tylko 50 tysięcy beczek śledzi z poło-

wów Stronsay w Anglii, nabywając równocześnie w Holandji 20 tysięcy beczek śledzi solonych ze starych zapasów. Tak więc dotychczasowy sezon szkocki w Anglii ma pomyślny przebieg dla rybaków, solarzy i eksporterów.

Na rynku polskim silna tendencja na matjasy szkockie nie sprzyja zbytnio na wzmożenie obrotów, tembardziej że w okresie letnim istnieje duże niebezpieczeństwo zepsucia się delikatnych matjesów.

Zakup śledzi w Holandji przez Sowiety zapowiadac może również mocne ceny na te gatunki śledzi na naszym rynku. Dotychczas eksporterzy holenderscy wprowadzili dużo zamieszania na rynku polskim, oferując swoje śledzie po cenach rozmaitych i to nie tylko importerom w Gdyni, ale i najdrobniejszym odbiorcom wewnątrz kraju.

Skutki zarządzenia władz polskich nie dały na siebie długo czekać. Gdański przemysł tłuszczowy musiał ograniczyć produkcję i temsamem około 400 robotników pozabawionych zostało pracy.

Nie ulega wątpliwości, że gdyby stosunki gospodarcze polsko - gdańskie były przyjazne w całym tego słowa znaczeniu, że gdyby Gdańsk nie piętrzył przed handlem, przemysłem i rolnictwem polskiem „niespodzianek”, gdyby umowy zawarte z Gdańskiem obowiązywały nie tylko Polsce, ale i Gdańsk, sprawa zbytu produktów gdańskiego przemysłu tłuszczowego na rynku polskim wzięłaby inny obrót. Napewno batalion 400 robotników do dnia dzisiejszego miałby zatrudnienie, a polskie głowy dołożyłyby starań, ażeby znaleźć inne rozwiązanie dla zbytu masła polskiego.

A ponieważ tak jest jak jest, wobec tego niech głowy gdańskie potrudzą się trochę i znajdą korzystne rynki zbytu dla przemysłu tłuszczowego Gdańska i temsamem zatrudnią dziś bezrobotnych pracowników tego przemysłu.

Dzień

w Toruniu

Czwartek
18
lipca

Kalendarzyk rzym. - Kat.

Czwartek: Szymona — Piątek: Wincentego a Paulo

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
w dn. 18 lipca br.

Początkowo dość pogodnie, potem wzrost zachmurzenia aż do deszczów począwszy od zachodu kraju. Umiarkowane wiatry południowo - zachodnie i zachodnie. Skłonność do burz.

DYŻUR APTEK.

Dziś i jutro w śródmieściu dyżuruje: Apteka Centralna, ul. Chełmińska; — na Bydgoskim Przedmieściu: Apteka św. Anny, ul. Mickiewicza 98 (od godz. 22 do rana), na Mokrem: Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki (od godz. 22 do rana).

REPERTUAR KIN.

MARS: „Bolero” i „Nawarana”.
LIRA: „Świat jest zakochany”.
ŚWIATOWID: „Życie bez jutra”.
ARJA: „Poszukiwaczki złota” i „Grzesznica bez winy”.
CORSO: „Stracony Express” i „Flip i Flap”.

WYSTAWY.

— Dziś i codziennie od godz. 10 do 18 wystawa dzieł malarskich art. mal. Leszka Pindelskiego w willi przy ul. Słowackiego 35.

Informator
dla przyjezdnych

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie

Dwór Artusa, tel. 19-62. Restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu pod kierownictwem znakomitych kuchmistrzów wydaje na miejscu i do domu znakomite potrawy na wesela, rauty, przyjęcia. Smaczne i obfite obiady i kolacje. Sale pięknie odrestaurowane na zebrania, bale i zjazdy. W obiad matine, wieczorem dancing towarzyski. Ceny przystępne.

Restauracja „Do Gracjana”, ul. Szczytna róg Szerokiej, tel. 19-96. Polecane zdrowe domowe śniadania, obiady, kolacje znane ze swej dobroci. Fachowo pielęgnowane piwa, skora i rzetelna obsługa, ceny niskie. Nowocześnie urządzone lokale.

„Esplanada”, telefon 1322. Najwykwintniejszy lokal w mieście, kawiarnia, restauracja, jedyny bezkonkurencyjny cieniści ogród: wydaje śniadania, obiady, kolacje na czystym maśle w domu i po za domem. Przyjmuje zamówienia na najwykwintniejsze potrawy po niskich cenach. Koncert codziennie od godziny 20-tej. W niedzielę i święta koncert w ogrodzie od godziny 17. Lokale czynne codziennie od rana.

„Pod Oriem”, Mostowa 17, tel. 2046. Restauracja — Bar — Dancing. Najwykwintniejsza kuchnia pod kierownictwem znanych i pierwszorzędnych kuchmistrzów wydaje pierwszorzędne smaczne potrawy na miejscu, na wesela, rauty i przyjęcia. Smaczne obfite obiady i kolacje. Lokal nowo, wykwintnie i pięknie odrestaurowany. Wieczorem dancing towarzyski i występy artystyczne. Lokal otwarty do godz. 5 rano. Ceny przystępne, ostatnio bardzo niższe.

Najlepsza okazja kupna:

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 1174 — Najlepsza i najtańsza: Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.

Schwenkgrub-Radjo, Łazienna 17, tel. 1665. Radioodbiorniki, głośniki nowoczesnych typów, oszczędnościowe żarówki po rewelacyjnych cenach. Przyjmują asygnacje.

Najstarszy i pierwszy Polski Zakład Optyczny, Franciszek Seidler, Toruń, Opł. 10 — bandażysta. Okulki, aparaty, aparaty mierniki. Rynek 16. Telefon 1574. Dostawa dla kas chorych, klinik ocznych i dla wojska.

Z miasta

— **Koncert na rzecz harcerzy w „Tivoli”** który nie odbył się 7 bm. wskutek niepogody, przełożony został na niedzielę 21 bm. z tym samym programem. A więc — orkiestra 63 pp. chór mieszany i męski „Lutni”, strzelanie o nagrody, rzucanie krążków i dancing. Początek o godz. 16. Wstęp do ogrodu dobrowolne datki. 6436

— **Do podoficerów rezerwy w powiatu toruńskiego i miasta Chełmży.** Ogólne zebranie Powiatowego Koła OZPR w Chełmży odbędzie się w sobotę, dnia 20 lipca br. o godz. 19 w hotelu Pomorskim, na które zaprasza Koło wszystkich bez wyjątku podoficerów rezerwy, zamieszkałych w Chełmży i powiecie toruńskim.

— **Śmiertelna ofiara samochodu.** Janina Dybowska najechana przez samochód półciężarowy Urzędu Pocztowego Toruń zmarła w nocy z 15 na 16 bm. wskutek odniesionych ran. Dochodzenia w toku.

— **Zderzenie wozu z tramwajem.** We wtorek 16 bm. w południe na ul. Szerokiej spłoszył się konie z wozem firmy „Browar Kunterszyn” i zderzył się wozem tramwajowym linii Nr. 1, wskutek czego złamany został dyszel wozu. Tramwaj nie uległ uszkodzeniu.

Odezwa do mieszkańców m. Torunia

OBYWATELE!

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej Imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego. Przy udziale całego społeczeństwa pomorskiego, każdej jego jednostki, czcimy pamięć Jego nie słowami pustymi, ale tem, co było istotą i treścią Jego życia naprawdę twórczego. Stawiamy mu pomnik żywy.

Stawiamy jednak pomnik i sobie samym. Świadczyć on będzie o sile i mocy naszych dążeń, naszych poczynań, nasze go ducha i wyrobienia społecznego. Przeto nie wolno nam się uchylać od wspólnej akcji czynnego poparcia budowy. Niech każdy dołoży wszelkich sił by, to Muzeum Ziemi Pomorskiej wypadło jak najwspanialej, abyśmy patrząc na nie, powiedzieć sobie mogli: oto dzieło rąk naszych, oto duma nasza i chluba, wyraz naszych dążeń i symbol naszego programu pracy obywatelskiej.

Odezwa wydana w tym względzie przez Wojewódzki Komitet Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej Im. Marszałka Piłsudskiego znalazła żywy odzew w całym społeczeństwie pomorskiem. Z każdego zakątka naszego Województwa płyną datki na ten cel. Toruń jako stolica Województwa, jako to miasto, w którym Muzeum ma stanąć, nie powinien się dać wyprzedzić przez żaden inny powiat. — Toruń powinien w akcji tej przodować!

Zarząd Miejski zakupił już na ten cel odpowiedni teren i wspólnie ze Starostwem Krajowym zamówił projekty budowlane u wybitnych architektów. Korporacje Miejskie uchwały na samą budowę 50.000 zł. Lecz jeśli dzieło to ma odpowiadać swoim założeniom, potrzebna jest pomoc finansowa całego społeczeństwa toruńskiego. Jeśli mamy ambicję stworzyć w Toruniu przyszłą Wy-

szą Uczelnię Pomorską, powinien w akcji na rzecz Budowy Muzeum Pomorskiego wziąć udział każdy obywatel miasta Torunia, gdyż gmach ten ma być pierwszym i realnym zaczątkiem przyszłych budowli tej uczelni.

W zrozumieniu tego obowiązku utworzył się komitet lokalny, który niniejszym zwraca się do wszystkich obywateli m. Torunia z gorącą prośbą, by zechcieli zadeklarować datki na budowę „Muzeum”. Ze swej strony proponuje Komitet składki w następującej wysokości od jednomiesięcznych dochodów:

do 200 zł. miesięcznych dochodów 2%,
do 500 zł. miesięcznych dochodów 5%,
ponad 500 zł. miesięczn. dochodów 10%,
z tem, że zadeklarowane ofiary mogą być wpłacone w dziesięciu ratach miesięcznych.

Kwota jest tak minimalna, a spłata tak dogodna, że każdy może bez większych trudności zdobyć się na ofiarę na cel tak szlachetny i wzniosły.

Wszystkie zaś instytucje i stowarzyszenia, istniejące na terenie miasta Torunia, proszą Komitet o poparcie tej akcji i zbieranie składek na powyższy cel wśród swych członków za pomocą znaczków, które zostały przez Komitet wydane. Jak również proszą Komitet o urządzenie imprez dochodowych (niepołączonych z tańcami) przez poszczególne organizacje, z których czysty dochód byłby przeznaczony na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej.

Zaofiarowane kwoty należy wpłacać na konto Komitetu do Wojewódzkiej K. K. O. w gmachu Starostwa Krajowego przy ul. Mostowej 11.

Miejski Komitet Wykonawczy Akcji Zbiórkowej na Fundusz Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej Im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

KINO „LIRA”
ul. Strumykowa 3.

Najweselejsza Premjera!
Film, na którym ubawi się i uśmieje każdy!

Świat jest zakochany

W rolach głównych najznakomitsi aktorzy Ameryki znani z filmu Poszukiwaczki złota **Dick Powel, Ginger Rogers, Pat O'Brien.**

Najwspanialsza wystawa! Olsniwające pomysły! Najnowsze piosenki i przeboje! Doskonały nadprogram i najnowszy tygodnik aktualności.

Początek 5-tej, 7-19
W niedziele o 8, 5, 7 i 9-tej.

— **Policja pracuje.** W ciągu wtorku 16 bm. zgłoszono w Toruniu 4 wypadki różnych drobnych kradzieży, z których 2 wykryto, oraz spisano 4 protokoły za przekroczenie przepisów policyjno-admin.

— **Tegoż dnia przytrzymano w Toruniu 1 osobę za wałeczenie się w miejscu zakazanym dla kobiet kontrolnych, 1 osobę w celu ustalenia tożsamości, 1 osobę za kradzież i 1 osobę za usiłowanie puszczania w obieg fałszywej monety 10 zł oraz 3 osoby za nadużycie alkoholu.**

— **Przyjęcie uczniów do gimnazjum im. Kopernika.** Dyrekcja gimnazjum im. M. Kopernika w Toruniu zawiadamia, że wszyscy kandydaci, którzy zdali egzamin wstępny do klas pierwszych i wyższych, zostali przyjęci jako uczniowie na przyszły rok szkolny.

Nie zaniedbujmy obowiązku — nie rezygnujmy z posiadanych praw!

Przed wyborami do Senatu

Pczornie wydawałoby się, że ludzie, mający prawo do czynnego udziału w wyborach do Senatu, nie kwapią się ze zgłaszaniem się do spisu w wyznaczonych na to pokojach Nr. 4 i 5 na parterze Ratusza.

Ale napewno tak nie jest. Zbyt dobrymi obywatelami Rzplitej są nasi Torunianie na to, żeby zachować się wobec tej sprawy obojętnie i nie spełnić obowiązku względem Państwa oraz względem samych siebie. Wszak obowiązkiem każdego jest korzystać z przysługujących mu uprawnień. Tylko niedojda i gamoń może tego zaniechać.

To też zdajemy sobie jasno sprawę z tego, że ów mały ruch w pokojach Nr. 4 i 5 wynika jedynie z tego, iż każdy odkłada tę formalność na ostatnie dni, mówiąc sobie, że ma jeszcze czas.

Termin ostateczny zgłoszeń dla Torunia istotnie upływa 27 lipca. Dużo jeszcze więc

zdawałoby się jest czasu, bo całe 9 dni.

Jednak, jeśli każdy będzie odkładał na ostatek, to jak teraz jest luźno, tak wtedy będzie ścisł i wystawanie w ogonkach, a więc próżna strata czasu. Rozsądek więc nakazuje, żeby nie zwlekać, lecz, przeczytawszy uważnie poniższe obwieszczenie p. Starosty Grodzkiego, zaopatrzyć się w wymagane dokumenty i niezwłocznie pójść do Ratusza, aby się dziś już pozbyć kłopotu i mieć spokojną głowę aż do dnia wyborów do Senatu, a więc do 15 września rb.

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie art. 9 Ordynacji wyborczej do Senatu (Dz. U. R. P. nr. 47, poz. 320) i § 4 rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1935 r. o spisach wyborców do Senatu (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 326) wyzywam wszystkich obywateli zamieszka-

nych na obszarze miasta Torunia, którzy posiadają prawo wybierania do Senatu z tytułu zasługi osobistej, lub z tytułu wykształcenia, do zgłaszania swych uprawnień (tytuł zasługi lub wykształcenia) do udziału w wyborach do Senatu.

Osoby uprawnione winny zgłaszać się z dokumentami, stwierdzającymi w sposób niewątpliwy tytuł zasługi osobistej, bądź cenzus wykształcenia.

Wyjaśniam, że prawo wybierania do Senatu posiadać będą:

- z tytułu zasługi osobistej: obywatele odznaczeni Orderem Orła Białego, Orderem Virtuti Militari, Krzyżem lub Medalem Niepodległości, Orderem Odrodzenia Polski, Krzyżem Walecznych lub Krzyżem Zasługi,
- z tytułu wykształcenia:
 - obywatele, którzy ukończyli szkołę wyższą, lub zawodową typu licealnego, albo szkołę oficerską, lub szkołę podchorążych,
 - obywatele, którzy ukończyli jedną ze szkół równorzędnych z określonymi w ustępie poprzednim, albo posiadają stopień oficerski.

Wykaz uczelni, których ukończenie uprawnia do głosowania do Senatu, wywieszony jest w miejscach spisu.

Ponadto prawo wyborcze do Senatu z tytułu wykształcenia służy czynnym nauczycielom, którzy uzyskali dyplomy (świadectwa), uprawniające do nauczania w publicznych szkołach powszechnych, szkołach średnich, ogólnokształcących, lub zakładach kształcenia nauczycieli, choćby nie ukończyli jednej ze szkół wyżej wymienionych.

Jako miejsce zgłaszania się do spisu wyznaczam: siedzibę Zarządu Miejskiego w Toruniu (Ratusz, pokój nr. 4 i 5), godziny zgłoszeń od 8 do 15, a w soboty do godziny 13.30.

Termin ostateczny dla zgłoszenia swych uprawnień upływa z dniem 27 lipca rb.

Obywatele, którzy zgłoszą się po tym terminie, nie będą wciągnięci do spisów wyborczych.

Wszelkie pisma, podania, odpisy i pełnomocnictwa w sprawach wyborczych są wolne od opłat stempelowych (art. 47 Ordynacji wyborczej do Senatu).

Toruń, dnia 18 lipca 1935 r.

STAROSTA GRODZKI

Mgr. L. Skórczak

Z szybkością torpedy Rada Miejska załatwiła
15 spraw jawnych i tajnych

Po poniedziałkowym posiedzeniu komisji administracyjnej i finansowej odbyło się wczoraj posiedzenie Rady Miejskiej. Przewodniczył, jak zwykle, prezydent miast p. Antoni Bolt.

Po przyjęciu do wiadomości pisma Pana Wojewody z dn. 30. 6. 35 w sprawie użyczenia placu Toruńskiemu Klubowi Tenisowemu radny p. Kociurski referował następnie osiem punktów porządku dziennego, które Rada przyjęła wszystkie bez wyjątku bez dyskusji. Dotyczyły one kolejno użyczenie Niemieckiemu Klubowi Wioślarskiemu miejsca przy prawym brzegu Wisły za mostem kolejowym w górę rzeki, drobnej zmiany uchwały Rady Miejskiej z 22. 5. 35 w sprawie przydziału terenu pod budowę domu p. Władysławie Brzeskiej, przydziału terenów pod budowę domów pp. Teofilowi Klińskiemu, Bron. Janaszewskiej, Irenie i Janinie Bartkiewicz i Agacie Czarnockiej, powiększenia ustępów w publicznej szkole powszechnej nr. 9 oraz budowy ich kosztem 7.747 zł przy szkole powszechnej nr. 11, przeniesienia Miejsk. Gimnazjum Żeńskiego do budynku po kuratorjum okręgu szkolnego w ul. Sienkiewicza, przebudowy budynku gospodarczego przy szkole nr. 7 na Jakóbskim, utworzenia nowego, szóstego okręgu kominarskiego.

Następnie pięć punktów referował radny mjr. Ławniczak, mianowicie nabycie od p. Wł. Dąbrowskiego parceli na rozszerzenie ulicy Podmurnej, zaciągnięcie pożyczki w kwocie zł 110.000 na budowę pieca klinkierowego, zaciągnięcie pożyczki zł 75.000 na budowę kolektora I klasy, wydzierżawienie p. Tomaszowi Trapczycowi działki 184 m

kw. przy ul. Kasprowieca oraz upoważnienie Zarządu Miasta do dokonywania wremont w budżecie na r. 1935-6 w ramach paragrafu.

Wszystkie te punkty również bez sprzeciwu przyjęto, poczem po wysłuchaniu i zaakceptowaniu protokołu z ostatnich zebrań wczorajsze posiedzenie jawne trwające niepełną godzinę, zostało zamknięte.

Natychmiast po niem odbyło się 15-minutowe posiedzenie tajne.

Co to będzie za zabawa!
Dziś ostatni dzień zgłoszeń

Wycieczka do lasów Cierpickich Stowarzyszenia Chrześcijańskich Kupców Podróżujących i przedstawicieli handlowych w Toruniu w niedzielę, dn. 21 lipca zapowiada się niezmiernie interesująco.

Program szczegółowy zapowiada zbiorke wszystkich uczestników wycieczki o godz. 8 min. 15 przy Gazowni Miejskiej na Placu Bankowym, skąd wyjazd do Cierpickich punktualnie i nieodwołalnie o godz. 8 min. 30 samochodem ciężarowym.

W lesie: śniadanie, obiad, podwieczorek wydany przez Stowarzyszenie, napoje orzeźwiający itp. trunki bezpłatnie, bufet znakomicie zaopatrzone, rozmaite niespodzianki, gry itp.

Komitet wycieczkowy prosi o zgłaszanie udziału jeszcze przez dzisiejszy dzień czwartkowy, celem przeprowadzenia ewidencji i możliwości należytego zaprowiantowania. Zgłoszenia do prezesa P. Neumanna, ul. Mickiewicza 132 (tel. 1432), lub do skarbnika F. Ortmanna, ul. Szeroka 3 (tel. 2059).

Tabela wygranych 1-go i 2-go dnia ciagnienia Loterii

GŁÓWNE WYGRANE

I i II-gie ciagnienie

Zł. 10.000 na n-ry: 67709 79492 109595 174909.

Zł. 1.000 na n-ry: 70438 137877 137961 146144.

Zł. 500 na n-ry: 92088 150007 156629.

Zł. 400 na n-ry: 2060 53906 65929 67024 73942 103191 135237 153030 157299

Zł. 250 na n-ry: 13128 15161 16543 16683 23268 25843 40831 41920 53341 54706 61505 65049 78513 89278 94668

Zł. 50.000 na nr. 118373.

99227 101188 110435 120108 121726 121941 125566 137984 140724 141111 141513 145964 146692 147589 151623 160241 161349 169236 174525 175303 183602 184036 184612.

Zł. 200 na n-ry: 8093 21838 21925 28490 41322 42758 48105 58321 60461 65861 72177 79665 83058 115136 115505 116298 122673 127530 129621 134755 135550 148583 150915 155979 160171 162016 176499 181374.

80 481 676 852 923 34006 53 257 450 581 683 35009 121 263 325 535 623 926 36219 64 372 434 595 37121 284 385 992 38014 355 65 97 403 544 620 94 730 85 39007 514 50 97 782 40312 41 81 638 743 911 91 41111 238 656 40 490 763 892 905 42957 43138 656 916 44078 432 615 701 45017 271 400 45 664 46662 954 98 47391 826 48159 636 50028 401 641 756 923 51029 366 656 84 52128 597 683 950 53254 764 900 54106 248 550 55136 68 223 662 892 56183 216 548 621 996 57354 550 58016 40 175 84 213 759 59048 76 424 540 726 902 31 60323 31 448 548 61288 812 968 62821 63065 72 263 427 594 808 912 64009 32 224 423 669 727 65067 221 432 46 988 119889 964 120534 41 952 121670 849 123806 79 125928 128837 59 918 129282 130056 873 131601 60 132220 133196 606 855 134785 135600 136880 137902 138564 140420 141391 659 142609 981 145486 147120 148028 346 427 897 150875 154191 684 155618 157490 158036 159508 60 974 716 160651 162810 922 163010 372 574 164917 165057 571 167163 775 964 168048 169412 170306 994 172052 66 300 409 816 174314 175756 176306 448 735 851 177022 653 804 178250 179171 943 180334 976 181162 474 182052 678 969 184300.

601 863 908 59 158265 456 945 159285 613 160660 28 775 953 63 161359 79 603 162209 550 655 163382 875 89 164142 374 165033 144 266 82 829 33 905 166036 13 137 709 167503 710 800 991 168710 85 939 63 169078 345 414 508 957 86 170124 255 614 51 171074 107 307 407 524 612 846 76 172743 173278 174161 312 512 92 837 175747 876 926 48 176222 384 789 962 177158 89 564 178157 918 179135 629 65 66 748 871 180290 654 827 181412 182008 74 190 747 65 183320 579 657 709 184016 45 337 485 88 855 900 42

170860 171423 31 683 172381 173205 315 175428 763 176458 177105 563 178861. 180005 181029 225 182471 919 25 183649 184728 914.

170124 255 614 51 171074 107 307 407 524 612 846 76 172743 173278 174161 312 512 92 837 175747 876 926 48 176222 384 789 962 177158 89 564 178157 918 179135 629 65 66 748 871 180290 654 827 181412 182008 74 190 747 65 183320 579 657 709 184016 45 337 485 88 855 900 42

III ciagnienie

Wygrane po 150 złotych:

53362 54040 68 450 749 56696 960 58077 59428 61832 62575 847 63148 360 513 873 64530 65096 66431 67669 68287 917 69876 70882 71636 65 72417 70 920 73530 51 60 621 26 89 913 74907 13 75740 77743 99 973 79356 465 80707 81879 82149 465 813 83558 827 84598 85001 110 38 430 86556 87323 438 65 942 88027 143 272 89259 564 883 90710 91173 621 92712 979 93431 792 863 98092 99492 100198 547 101150 102146 103550 624 105260 334 107097 632 108153 127 109376 10267 536 111275 672 779 112173 761 806 115177 982 116090 118048 147 850 992 119889 964 120534 41 952 121670 849 123806 79 125928 128837 59 918 129282 130056 873 131601 60 132220 133196 606 855 134785 135600 136880 137902 138564 140420 141391 659 142609 981 145486 147120 148028 346 427 897 150875 154191 684 155618 157490 158036 159508 60 974 716 160651 162810 922 163010 372 574 164917 165057 571 167163 775 964 168048 169412 170306 994 172052 66 300 409 816 174314 175756 176306 448 735 851 177022 653 804 178250 179171 943 180334 976 181162 474 182052 678 969 184300.

53362 54040 68 450 749 56696 960 58077 59428 61832 62575 847 63148 360 513 873 64530 65096 66431 67669 68287 917 69876 70882 71636 65 72417 70 920 73530 51 60 621 26 89 913 74907 13 75740 77743 99 973 79356 465 80707 81879 82149 465 813 83558 827 84598 85001 110 38 430 86556 87323 438 65 942 88027 143 272 89259 564 883 90710 91173 621 92712 979 93431 792 863 98092 99492 100198 547 101150 102146 103550 624 105260 334 107097 632 108153 127 109376 10267 536 111275 672 779 112173 761 806 115177 982 116090 118048 147 850 992 119889 964 120534 41 952 121670 849 123806 79 125928 128837 59 918 129282 130056 873 131601 60 132220 133196 606 855 134785 135600 136880 137902 138564 140420 141391 659 142609 981 145486 147120 148028 346 427 897 150875 154191 684 155618 157490 158036 159508 60 974 716 160651 162810 922 163010 372 574 164917 165057 571 167163 775 964 168048 169412 170306 994 172052 66 300 409 816 174314 175756 176306 448 735 851 177022 653 804 178250 179171 943 180334 976 181162 474 182052 678 969 184300.

1794 95 3613 4329 877 5012 71 246 863 7127 8306 8852 9749 11199 435 40 12864 13222 694 14161 217 88 15935 16477 17801 18884 19513 707 20395 21404 554 22155 496 789 23602 94 968 24151 710 25281 501 26305 27877 972 28147 420 55 29556 82 698 931 30195 292 577 32640 41 35010 359 755 36270 405 638 37196 317 38071 209 357 524 685 39534 650 761 40613 730 41995 43908 44519 868 45074 604 73 758 959 46062 756 913 48442 521 820 907 49159 627 50180 801 65 915 51369 874 52616 824 53272 363 54161 874 55013 133 56351 57159 755 881 58916 59172 813 60015 65 503 632 828 998 61008 891 62011 23 660 77 63110 584 64059 65364 637 66921 67835 68251 557 885 70290 71469 522 72094 616 982 73154 421 28 74425 56 75390 551 76103 79286 811 80470 82238 415 83399 429 674 84192 85005 512 86192 352 87341 606 23 80 899 931 88020 630 89251 359 65 521 995 90910 91504 863 932 92570 874 94185 283 388 95373 96057 233 358 481 566 78 97417 623 974 98358 757 99579 842 976 101224 527 747 102233 733 103121 253 539 104340 105563 962 106429 107054 982 95 108042 129 315 91 661 109186 255 310 110219 893 942 111726 112642 982 114479 677 115150 234 583 828 116142 536 117288 497 994 118016 368 790 120029 241 69 97 684 121133 266 866 122652 753 885 123113 124872 81 92 125088 175 126119 53 950 127396 897 128226 494 808 44 129256 75 840 130137 536 93 131220 536 788 132342 709 836 951 133241 361 469 686 881 82 134263 701 18 136327 617 137253 374 139208 140452 141009 27 338 58 849 73 903 142286 551 143322 144196 211 904 145729 146901 87 147790 148057 722 149030 150347 759 151337 510 839 152688 153218 407 154209 859 155237 554 156034 154 277 157028 185 974 158106 398 580 159382 653 816 160107 26 885 985 161582 604 162071 125 205 79 163223 525 164854 960 166312 33 423 525 903 167723 168011 364 687 169552 712.

1794 95 3613 4329 877 5012 71 246 863 7127 8306 8852 9749 11199 435 40 12864 13222 694 14161 217 88 15935 16477 17801 18884 19513 707 20395 21404 554 22155 496 789 23602 94 968 24151 710 25281 501 26305 27877 972 28147 420 55 29556 82 698 931 30195 292 577 32640 41 35010 359 755 36270 405 638 37196 317 38071 209 357 524 685 39534 650 761 40613 730 41995 43908 44519 868 45074 604 73 758 959 46062 756 913 48442 521 820 907 49159 627 50180 801 65 915 51369 874 52616 824 53272 363 54161 874 55013 133 56351 57159 755 881 58916 59172 813 60015 65 503 632 828 998 61008 891 62011 23 660 77 63110 584 64059 65364 637 66921 67835 68251 557 885 70290 71469 522 72094 616 982 73154 421 28 74425 56 75390 551 76103 79286 811 80470 82238 415 83399 429 674 84192 85005 512 86192 352 87341 606 23 80 899 931 88020 630 89251 359 65 521 995 90910 91504 863 932 92570 874 94185 283 388 95373 96057 233 358 481 566 78 97417 623 974 98358 757 99579 842 976 101224 527 747 102233 733 103121 253 539 104340 105563 962 106429 107054 982 95 108042 129 315 91 661 109186 255 310 110219 893 942 111726 112642 982 114479 677 115150 234 583 828 116142 536 117288 497 994 118016 368 790 120029 241 69 97 684 121133 266 866 122652 753 885 123113 124872 81 92 125088 175 126119 53 950 127396 897 128226 494 808 44 129256 75 840 130137 536 93 131220 536 788 132342 709 836 951 133241 361 469 686 881 82 134263 701 18 136327 617 137253 374 139208 140452 141009 27 338 58 849 73 903 142286 551 143322 144196 211 904 145729 146901 87 147790 148057 722 149030 150347 759 151337 510 839 152688 153218 407 154209 859 155237 554 156034 154 277 157028 185 974 158106 398 580 159382 653 816 160107 26 885 985 161582 604 162071 125 205 79 163223 525 164854 960 166312 33 423 525 903 167723 168011 364 687 169552 712.

1794 95 3613 4329 877 5012 71 246 863 7127 8306 8852 9749 11199 435 40 12864 13222 694 14161 217 88 15935 16477 17801 18884 19513 707 20395 21404 554 22155 496 789 23602 94 968 24151 710 25281 501 26305 27877 972 28147 420 55 29556 82 698 931 30195 292 577 32640 41 35010 359 755 36270 405 638 37196 317 38071 209 357 524 685 39534 650 761 40613 730 41995 43908 44519 868 45074 604 73 758 959 46062 756 913 48442 521 820 907 49159 627 50180 801 65 915 51369 874 52616 824 53272 363 54161 874 55013 133 56351 57159 755 881 58916 59172 813 60015 65 503 632 828 998 61008 891 62011 23 660 77 63110 584 64059 65364 637 66921 67835 68251 557 885 70290 71469 522 72094 616 982 73154 421 28 74425 56 75390 551 76103 79286 811 80470 82238 415 83399 429 674 84192 85005 512 86192 352 87341 606 23 80 899 931 88020 630 89251 359 65 521 995 90910 91504 863 932 92570 874 94185 283 388 95373 96057 233 358 481 566 78 97417 623 974 98358 757 99579 842 976 101224 527 747 102233 733 103121 253 539 104340 105563 962 106429 107054 982 95 108042 129 315 91 661 109186 255 310 110219 893 942 111726 112642 982 114479 677 115150 234 583 828 116142 536 117288 497 994 118016 368 790 120029 241 69 97 684 121133 266 866 122652 753 885 123113 124872 81 92 125088 175 126119 53 950 127396 897 128226 494 808 44 129256 75 840 130137 536 93 131220 536 788 132342 709 836 951 133241 361 469 686 881 82 134263 701 18 136327 617 137253 374 139208 140452 141009 27 338 58 849 73 903 142286 551 143322 144196 211 904 145729 146901 87 147790 148057 722 149030 150347 759 151337 510 839 152688 153218 407 154209 859 155237 554 156034 154 277 157028 185 974 158106 398 580 159382 653 816 160107 26 885 985 161582 604 162071 125 205 79 163223 525 164854 960 166312 33 423 525 903 167723 168011 364 687 169552 712.

1794 95 3613 4329 877 5012 71 246 863 7127 8306 8852 9749 11199 435 40 12864 13222 694 14161 217 88 15935 16477 17801 18884 19513 707 20395 21404 554 22155 496 789 23602 94 968 24151 710 25281 501 26305 27877 972 28147 420 55 29556 82 698 931 30195 292 577 32640 41 35010 359 755 36270 405 638 37196 317 38071 209 357 524 685 39534 650 761 40613 730 41995 43908 44519 868 45074 604 73 758 959 46062 756 913 48442 521 820 907 49159 627 50180 801 65 915 51369 874 52616 824 53272 363 54161 874 55013 133 56351 57159 755 881 58916 59172 813 60015 65 503 632 828 998 61008 891 62011 23 660 77 63110 584 64059 65364 637 66921 67835 68251 557 885 70290 71469 522 72094 616 982 73154 421 28 74425 56 75390 551 76103 79286 811 80470 82238 415 83399 429 674 84192 85005 512 86192 352 87341 606 23 80 899 931 88020 630 89251 359 65 521 995 90910 91504 863 932 92570 874 94185 283 388 95373 96057 233 358 481 566 78 97417 623 974 98358 757 99579 842 976 101224 527 747 102233 733 103121 253 539 104340 105563 962 106429 107054 982 95 108042 129 315 91 661 109186 255 310 110219 893 942 111726 112642 982 114479 677 115150 234 583 828 116142 536 117288 497 994 118016 368 790 120029 241 69 97 684 121133 266 866 122652 753 885 123113 124872 81 92 125088 175 126119 53 950 127396 897 128226 494 808 44 129256 75 840 130137 536 93 131220 536 788 132342 709 836 951 133241 361 469 686 881 82 134263 701 18 136327 617 137253 374 139208 140452 141009

- 578 773 991 141578 959 142358 445 143105
880 144133 499 145166 923 146968 147862
148540 149071 98 258 347 593 615 922

Wygrane po 50 zł.

- 1041 2196 491 675 3548 48 841 4188
338 51 903 65 5486 822 6057 583 944
7112 570 8739 9152 264 874

- 226 923 166012 42 168 167324 893 168099
196 211 47 318 40 435 169124 29 309 53

Ill ciągnięcie

Wygrane po 150 zł.

- 199 307 658 4301 6536 620 8081 10706
2371 13622 14695 848 15334 490 16807
2571 1854 19346 584 22736 23901 24907

- 133393 134303 759 135094 797 136077
500 52 138883 139632 766
140647 141003 8 142738 73 143499 589

Wygrane po 50 zł.

- 471 858 1087 199 2177 99 261 468 546
3050 364 66 4018 142 748 920 6690 7227
841 8060 371 642 10037 959 12206 13223

- 110344 467 656 111079 407 511 112136
38 113576 773 114146 708 115093 595
116071 227 987 117112 985 118178 119136

- 132577 846 133197 499 673 878 981
134207 311 410 81 574 135322 136112

- 147429 505 64 148070
150043 98 101 75 151046 311 152082

- 111 13 223 153256 345 154631 155540 681
118701 629 731 157938 158402 159606 769

- 160589 692 161875 697 162379 555 648
163810 711 870 164295 165097 680 166581 753

- 170333 960 171302 737 802 172358 585
173882 174723 175288 420 911

- 180427 75 516 181170 97 555 182093
508 183407 89 651 746 83 801

- 150043 98 101 75 151046 311 152082
52 476 59038 355 578 60068 726 857 61104

- 888 924 64692 65072 610 66070 67085
68243 312 561 69899 70051 899 956 71775

- 80030 36 381 81001 95 587 82225 471
90 534 652 810 70 83590 84241 85876

- 86772 887 944 87247 883 88378 443 517
765 89760.

- 90034 105 206 663 91491 92758 66 93416
588 820 916 95876 97224 924 98471 582

- 832 83 99217.
100584 91 101364 865 102200 623 81

- 104939 105826 107292 531 603 20 709
109563 770.

- 170333 960 171302 737 802 172358 585
173882 174723 175288 420 911

- 180427 75 516 181170 97 555 182093
508 183407 89 651 746 83 801

- 150043 98 101 75 151046 311 152082
52 476 59038 355 578 60068 726 857 61104

- 888 924 64692 65072 610 66070 67085
68243 312 561 69899 70051 899 956 71775

- 80030 36 381 81001 95 587 82225 471
90 534 652 810 70 83590 84241 85876

- 86772 887 944 87247 883 88378 443 517
765 89760.

- 90034 105 206 663 91491 92758 66 93416
588 820 916 95876 97224 924 98471 582

- 832 83 99217.
100584 91 101364 865 102200 623 81

- 104939 105826 107292 531 603 20 709
109563 770.

- 170333 960 171302 737 802 172358 585
173882 174723 175288 420 911

- 180427 75 516 181170 97 555 182093
508 183407 89 651 746 83 801

- 150043 98 101 75 151046 311 152082
52 476 59038 355 578 60068 726 857 61104

- 888 924 64692 65072 610 66070 67085
68243 312 561 69899 70051 899 956 71775

- 80030 36 381 81001 95 587 82225 471
90 534 652 810 70 83590 84241 85876

- 86772 887 944 87247 883 88378 443 517
765 89760.

- 92602 93881 94277 94519 95295 96071
96686 97239 102803 108474 110662 131550
132611 141958 142696 144045 147318

Wygrane po 150 zł.

- 2564 3983 5168 6972 9790 16266 17281
18838 19769 20359 23117 49 24451 852
25065 26054 937 27116 28529 29501 93

IV ciągnięcie

GLÓWNE WYGRANE

- Zł. 5.000 na n-ry: 182038 183797
Zł. 1.000 na n-ry: 17195 24539 27243
27883 35094 65359

- Zł. 500 na n-ry: 53509 82271 119276
161305

- Zł. 400 na n-ry: 44529 47792 73921
79757 80940 94009 100966 114797
161935

- Zł. 250 na n-ry: 5406 19601 33860
40923 64537 70467 76722 78683 90875

- Zł. 100 na n-ry: 11061 20289 27592
34740 35140 47422 54445 60743 62831
63449 65631 77150 79261 83696 87433

Wygrane po 50 zł.

- 431 605 809 1877 938 2267 547 3547
5514 7766 8866 9649 975.
11592 12194 672 13327 413 14078
16642.

- 20864 22035 344 24737 982 25011 295
27196 979 28250 29151 710 824 83.

- 31228 32672 949 33154 946 34179 398
670 35522 36350 419 38129 756 82.

- 40364 42302 678 43046 44107 227 477
532 45593 781 883 46788 47623 94 49517

- 51170 52572 637 53945 54504 75 55828
57216 390 777 58211 50

- 60446 569 813 61387 584 62687 63626
749 65595 66172 67233 68037 583 650

- 802 62 69600 892 916
71963 72266 73571 746 74528 618 75073

- 77426 45 879 78378 409 79688
80205 336 599 82327 609 83227 77 517

- 84781 844 85970 86193 88667 80
90194 538 748 91291 344 973 92002 39

- 582 608 759 93562 94145 95304 5 778
97389 98572 99049 625

- 101152 603 102156 103878 104016
105527 106059 373 107437 915 108123
827

- 110192 395 653 988 112198 275 524 808
941 113981 114176 412 115940 116701
117449 118129 311 683

Programy radjowe

Piątek, 19 lipca

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kłody ranne wstają zorze” 6.38 Po-
budka do gimnazjum. 6.50 Muzyka
(płyty). 7.30 Dziennik poranny oraz Pogoda sport-

ROZGŁOSNIA TORUNSKA

6.30 Tr. z Warsz. 8.20 Program na dz. bież. 8.25
Wskazówki praktyczne. 11.57 Tr. z Warszawy i Krą-

Pieśń Solweji. d) Powrót Peer Gynta (Ork. Symf.).
2) Włocława. 13.30 „Jezioło Zamocławskie — miejsce

ZAGRANICA

17.00 Budapeszt. Muzyka taneczna. 17.00 Hamburg.
Popołudnie muzyczne. 17.00 Praga. Muzyka lekka.

DLA NASZYCH LETNISK I UZDROWISK

Na program audycji na ten temat, którą
usłyszymy w sobotę dnia 20 bm. złoży się

ALICE DE PAYER
Król Stanisław Leszczyński
6)
Postanowiła zamiar wprowadzić w
czyn. Opuściła więc swoje stanowisko

Przekład Karola Forta.
— Doprawdy, miła maseczko? —
rzekł Ludwik XV przyciszonym i zmie-

— Pan jest zazdrosny, jak widzę!
I biedna Marysia powstrzymała west-

ślał król — czy też to jest poprostu anioł
niewinności? No, zresztą zobaczymy...

PRACUJ BOGAĆ SIĘ ZBIERAJ

a oszczędności składaj w Powszechnym Banku Związkowym na książeczki wkładowe imienne lub na okaziciela gwarantujące bezwzględna tajemnicę wkładu. Wkłady płatne na każde żądanie lub za wypowiedzeniem w centrali i oddziałach. Oprocentowanie od 5% do 6 1/2% rocznie.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S.A

GDYNIA, Warszawa, Lwów, Bielsko, Cieszyn, Drohobycz, Kraków, Przemyśl, Stanisławów, Tarnów.

TORUŃ

Zioła

lecznicze świeże
otrzymasz w świeżo
uruch. przeds.

Jan Kapczyński
Szeroka 35

Fotograficzne

przybory świeże
otrzymasz w świeżo
uruch. przeds.

Jan Kapczyński
Szeroka 35

Oliwy

smary, karbolinum
otrzymasz najkorzystniej

Naftaliny

nolochrony, flit, mucholapki,
otrzymasz najkorzystniej

Świece

kościelne, mydła, frotery i
szczotki

otrzymasz najkorzystniej

Farby

lakiery, tapety,
pendzle, kredę
otrzymasz najkorzystniej
w nowo uruch. przeds.

Jan Kapczyński
Toruń, Szeroka 35.
4884

Udzielam

anio korepetycji i
lekcji
francuskiego, niemieckiego
angielskiego i gry na forte-
pianie. Adamska, Toruń.
Sukiennicza 4. 1911

Jedwabie

Muśliny
Materiały na
sukienki sportowe
Stale nowości tylko w firmie
„Bławat”
Toruń, Szeroka 36. (6026

Pasy

zapędowe wszelkiego ro-
dzaju troki, spinacze, najtań-
szej w firmie Z. Balcerowicz,
skład skór, Toruń, Zeglars-
ska 21. 6041

Najkorzystniejsze !!

źródło zakupu kawy, her-
baty, kakao, towarów ko-
lonjalnych, konserw ryb-
nych, grzybów litewskich
tylko Araczewski, Toruń,
Chelmińska. 6412

Mieszkanie

6-pokojowe do wynajęcia
od zaraz. Wiadomość na
miejscu. Toruń, Bydgoska
44/46.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Więcborku i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Więcbork tom 4 wykazu liczba 86 i Więcbork tom 16 wykazu liczba 425 na imię Pawła Bigalke i tegoż żony Ernstyny z domu Schliep z Więcborka na podstawie ogólnej wspólności majątkowej zostanie dnia 24 października 1935 r. o godz. 10 przed południem w drodze publicznego przymusowego przetargu wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 4. Nieruchomość Więcbork wyk. L. 425 jest położona w Więcborku przy jeziorze stanowi zabudowanie mieszkalne i gospodarce i podwórze, obszaru 5 a 10 m² o wartości użytkowej budynków 138 marek (parcela 324. — mapa Nr. 3). Nieruchomość Więcbork wyk. L. 86 stanowi rolę, ogród i pastwisko w mieście, obszaru 42,58 arów o czystym dochodzie gruntowym 0,80 talarów (mapa 3 parcele 1273/293, 1096/293, etc. 1274/293 etc. oraz mapa 4 parcele 862/323 matrikuł podatku gruntowego 379). Najniższa cena wywoławcza 2.661,96 zł. cena szacunkowa 3.992,99 zł.

Wyciągi z matrikuł podatkowych, odpisy ksiąg wieczystych i inne dane co do oszacowania nieruchomości itd. można oglądać w sekretarjacie sądu. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 5 września 1935 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawną w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdzili, gdyżby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Więcbork, dnia 18 czerwca 1935 r.
6426 Sąd Grodzki.

Dla budujących

Projekta, plany i kosztorysy
ogrzewania centralnych wszel-
kich systemów, wodociągów,
gów, kanalizacji i gazu,
wykonuje:

F-a F. Kujawski
Oddział dla urzędzeń sani-
tarnych. Toruń, ul. Grudzią-
dzka 29/31. Telefon 15-64
6078

„WECKI”

poleca
Gustaw Heyer
Toruń, Szeroka 6. 6294

Również Pan

winien się przekonać, że
najmniejszy i najtań-
szy **krawat** kupi najko-
rzystniej w fabryce Toruń,
Św. Jakóba 16. Co tydzień
nowość. 6299

Skład

galanterji, dwupokojowe
mieszkanie, z towarem do
sprzedania. Zgłoszenia pod
„3000” do Adm. „Dnia Po-
morskiego” Toruń, 6393

5 pokojowe

mieszkanie z wygodami na
piętrze wynajmę. Toruń,
Mickiewicza 67. 6402

Ekspedjentka

przystojna szuka posady w
piekarni lub kolonialce.
Oferty prosię do „Dnia Po-
morskiego” Toruń pod 6406.

Parcelę

budowlaną pod budowę do-
mu-willi w Toruniu kupię.
Oferty „Dzień Pom.” Toruń,
pod nr. 6428.

Parcele

do budowy przy ruchliwej
ulicy, 2 min. od tramwaju
sprzedam tanio. Toruń, ul.
Grudziądzka 87. 6429

2 i 3 pokojowe

mieszkanie z łazienką do
wynajęcia. Toruń, Matejki
28/30, m. 19. 6435

Lokalu

sklepowego

jasnego, ładnego, z dużym
oknem wystawowym, do-
brze położonego w centrum
miasta **poszukuje się**
na sklep fabryczny włóczek
i wełny. Szczegółowe oferty
pod nr. 121118 do Admi-
nistacji pisma. 6433

Noworodki

żądajcie trunku przeciw-
gruźliczego (szczepionki B.
C. G.) Polskie Towarzystwo
Przeciwgruźlicze w Warsza-
wie dostarcza za zwrotem
kosztów przesyłki, nieza-
możnym bezpłatnie. Wydają
lekarze i akuszerki. 4477

Okazyjnie

kupisz i sprzedaż meble
jak szafy, łóżka, stoły, ka-
napy, leżanki oraz całe kom-
plety, gabinety, sypialnie,
jadalnie, salony, dywany
i gwoździe najtaniej Z. Bal-
cerowicz skład skór, Toruń,
Zeglarska 21. 6043

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I Jan Grochowski zam. w Kościerzynie na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 22 lipca 1935 r. o godz. 11 przed południem odbędzie się licytacja publiczna ruchomości w Arnikowach, składających się z: 1 maszyny do szycia (Singer), 1 roweru, 1 krowy, 1 wiadła, 1 centryfugi, 1 żrebacka, 1 jałowki, 2 cielaków i 1 powózki wyjazdowej, oszacowanych na łączną sumę 700,— złotych, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Zbiórka licytantów przed gospodarstwem Hansa Stielowa w Arnikowach. 6427

(—) Grochocki
Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I
w Kościerzynie.

OGŁOSZENIE.

Sygnalizator napowietrzny (nautofon) koło latarni morskiej wschodniego mola przy wjeździe do portu będzie od dnia 15 bm. na przeciąg mniej więcej 4 tygodni nieczynny z powodu przeprowadzenia gruntownej naprawy. W okresie tym sygnalizacja w czasie mgły nadawana będzie zapomocą dzwonu elektrycznego, umieszczonego koło latarni wschodniego mola.

Charakterystyka: 10 uderzeń następujących po sobie co 2 sek., długa przerwa 10 sekund, powrót 30 sekund.

Gdańsk, dnia 16 lipca 1935 r.
Rada Portu i Dróg Wodnych
w Gdańsku. 6437

PLANY ŻNIWNE

POLECA 6444

BE-DE-TE

BYDGOSZCZ, GDAŃSKA 15

PRAKTYKANT(KA) BIUROWY

może się zgłosić na bezpłatną praktykę w administracji Zarządu Gminnego gminy Tczew-Wieś w Tczewie przy ul. Marsz. Piłsudskiego 20. Warunki: ukończenie conajmniej 6 kl. szkoły średniej i dobry charakter pisma. Zgłoszenia ośobiście z przedłożeniem świadectw szkolnych i własnoręcznie pisany życiorysem.

6441 Zarząd Gminny Tczew-Wieś.

Do konserwowania

PRZYWÓZ TOWARÓW Z ITALJI.

Wszelkie podania o zezwolenie przywozu na różne towary z Italji, które nadeszły do Gdańska do dnia 28. 6. 35, winny być złożone w Gdańskiej Izbie Handlu Zagranicznego do dnia 23. 7. 1935 r.

Równocześnie z podaniami złożony należy do wód (przez przedłożenie kwitów skladowych lub innych dokumentów), że towar nadszedł do Gdańska w wyżej wzmiankowanym terminie.

Wwóz tych towarów nastąpić może tylko w drodze clearingu, wobec czego należność fakturowa nie winna być jeszcze uiszczona.

Gdańsk, dnia 17 lipca 1935 r. 6438
Gdańska Izba Handlu Zagranicznego.

Meble

wielki wybór
niskie ceny
solidne wykonanie 5792

tylko w firmie
BRACIA TEWS
Toruń, ulica Mostowa 30

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.

Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki. Komunikaty 50 gr za wiersz.

Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.

W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej: 15 fen.
4-lamowej: 50 fen.
" " " " drobne za słowo 5 fen. — tytułowe: 10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji	2.50 zł	
Z odnośnikiem do domu	2.80 zł	
Przez pocztę z odnośnikiem do domu	2.80 zł	
Pod opaską	4.50 zł	
W Gdańsku przez pocztę	2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd	
Zagranicą	4.00 gd	

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkodę w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
Witold Mętnicki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

U W A G I:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściganiu należność rabat spada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

— Ten bucik jest akurat na nóżkę szanownej pani!

— Tak? To proszę mi dać o numer mniejsze

W składzie obuwia.